

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
นิตยา วงษ์กันยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2552

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
นิตยา วงษ์กันยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

บทคัดย่อ
ของ
นิตยา วงษ์กันยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2552

นิตยา วงษ์กันยา.(2552). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ.

สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพ
ในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 232 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสมุทรปราการ และแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of
Variance) การทดสอบรายคู่ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนใน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับ
มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนใน ที่มีสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนใน ที่มีสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา
และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่าง
กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY ON THE PROBLEM AND DEMAND FOR STUDENTS DEVELOPMENT
ACTIVITIES OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS IN SAMUTPRAKAN
MUNICIPAL SCHOOLS

AN ABSTRACT
BY
NITTAYA WONGKUNYA

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2009

NITTAYA WONGKUNYA. (2009). **A Study on the Problem and Demand for Students Development Activities of Administrators and Teachers in Samutprakan Municipal Schools.** Master's M.Ed. (Psychology and Counseling). Bangkok : Graduate School. Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr.Totsaworn Maneesrikum

The purpose of this research was to study on the problem and demand for student's development activities of administrators and teachers in Samutprakan municipal schools. Separated follows works status, education level and works experience. The samples were 232 administrators and teachers in Samutprakan municipal schools. The research instruments used for collecting data were the questionnaires of problem and demand for student's development activities of administrators and teachers in Samutprakan municipal schools and Interview of problem and demand for student's development activities. The statistical analyses employed were T – test, One - Way Analysis of Variance and Fisher's Least Significant Difference

The results of the study were as follows:

1. Administrators and teachers, got problems for student's development activities as whole on middle level. And demand for students development activities as whole on high level.
2. Administrators and teachers whose difference on works status, education level and works experience. There were significantly differences at the .05 level of problems for student's development activities.
3. Administrators and teachers whose difference on works status, education level and works experience. There were no significantly differences of demands for student's development activities.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ของ นิตยา วงษ์กันยา
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ)

คณะกรรมการสอบ

.....

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทา สู้รักษา)

.....

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(อาจารย์ ดร. มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2552

ประกาศคุณูปการ

ความสำเร็จของการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ เกิดจากความเมตตาและกรุณาอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศพร มณีศรีขำ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และเปิดโอกาสในการเรียนรู้การจัดทำสารนิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร มณีศรีขำ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.นันทา สุทธิรักษา และอาจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบคุณรองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ และนายสนธิ แย้มเกษร รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบให้คำแนะนำในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการทั้ง 5 โรงเรียน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยอย่างดียิ่ง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่เป็นผู้ให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้วิจัย รวมทั้งเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ขอขอบคุณพี่น้องครอบครัววงษ์กันยา เพื่อนๆ ทุกคนที่มีได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้ และที่ลืมเสียมิได้คือขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคน

นิตยา วงษ์กันยา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	11
ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	11
ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	13
เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	17
หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	19
แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	21
บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง.....	22
ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	30
การประเมินผลจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	34
ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
งานวิจัยภายในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ	48
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	60
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก	89
ภาคผนวก ข	103
ภาคผนวก ค	114
ภาคผนวก ง	117
ภาคผนวก จ	125
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	132

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงจำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	50
2. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	61
3. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัญหาและความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	62
4. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัญหาในการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนรายด้าน(N=224)	64
5. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความต้องการในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายด้าน (N=224)	65
6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถาน ศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตาม สถานภาพ	66
7. ผลการเปรียบเทียบความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพ	67
8. ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	68
9. ผลการเปรียบเทียบความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา	69
10. ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถาน ศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน	70
11. การหาค่าความแตกต่างรายคู่ของปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	71

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
12. ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงาน	72
13. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	104
14. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านบุคลากร	104
15. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้	105
16. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	106
17. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณ	106
18. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง	107
19. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านชุมชนหรือองค์กร	108
20. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	108
21. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านบุคลากร	109
22. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้	110
23. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	110
24. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณ	111

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
25. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง	112
26. ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านชุมชนหรือองค์กร	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2. สามเหลี่ยมความสัมพันธ์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	14

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 กำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนเช่นเดียวกับการเรียนสาระการเรียนรู้ และกำหนดให้เป็นเกณฑ์สำคัญในการผ่านช่วงชั้นและจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ทุกช่วงชั้น และจัดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง มุ่งพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามอย่างสมบูรณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการและได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นอย่างเต็มที่

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ.2545: 6-7) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถตามศักยภาพของตนเอง เน้นการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยผู้เรียนเป็นผู้เลือกเองตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดอย่างแท้จริง ไม่ใช่กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นในการเรียนวิชาต่างๆ โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อเป็นการปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมด้วยตนเองร่วมกับกลุ่มอย่างครบวงจร เริ่มตั้งแต่การศึกษา การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินผลและปรับปรุง ซึ่งผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ผ่านการประเมินและสอบให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะจบการศึกษาแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษามีส่วนสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน ผลักดันให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม โดยจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ตอบสนองของความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียน มุ่งเน้นจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม และจัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนร่วม ดังที่สมทรง ลิมาลัย (2550: 55) กล่าวว่า การที่สถานศึกษาจะจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใดๆ ขึ้นในสถานศึกษานั้น จะต้องยึดความสนใจ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอขอจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้เอง สำหรับนักเรียนในช่วงชั้นสูงๆ ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมที่จะรับผิดชอบกิจกรรมของตน

พอสมควร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกปฏิบัติกิจกรรมที่ตนเองถนัด ชอบ หรือสนใจ สำหรับช่วงชั้นต้นๆ ที่ผู้เรียนยังขาดความรู้ ความสามารถและไม่สามารถรับผิดชอบกิจกรรมใด ๆ ได้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา จึงควรใช้วิธีการดังนี้

1. กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ ขอบเขต และเงื่อนไขในการขอจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนนำไปวางแผน และดำเนินการขออนุญาตจัดกิจกรรมต่อสถานศึกษา
2. สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นอย่างหลากหลายแล้วประกาศให้ผู้เรียนมาเลือกสมัครเข้าปฏิบัติตามความสนใจ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 นั้น ได้คาดหวังให้สถานศึกษานำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในทุกช่วงชั้น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพที่มีในตนเองอย่างเต็มที่ เลือกตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิตและอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการส่งเสริมการสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรมและจริยธรรม รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีเพื่อปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ส่วนมากยังมีปัญหาทั้งในด้านการจัดกิจกรรม และคุณภาพการจัดกิจกรรม สถานศึกษาหลายแห่งยังขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยละเลยไม่มีการจัดเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ให้แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ยึดผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน ทั้งในส่วนของกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน ดังที่อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2549: 86) ให้ข้อสังเกตไว้ว่า หลังการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2544 เป็นต้นมา ได้มีการจัดกิจกรรมประชุมสัมมนาทั้งระดับประเทศและระดับพื้นที่ และมีการแลกเปลี่ยนและเสนอความคิดเห็นผ่านสื่อ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากมาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนทั้งด้านสาระความรู้ทั้ง 8 กลุ่มและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลา 1-2 ปีที่ผ่านมา กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ค่อนข้างจะลดน้อยลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร ไม่ปรากฏเป็นข่าวในสื่อมวลชนเลย (เข้าใจว่า การพัฒนาในส่วนนี้ได้หยุดชะงักลง) และในขณะเดียวกัน ข่าวที่ปรากฏในสื่อทั้งหลายจำนวนมากเป็นข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมที่เกิดกับเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นการยกพวกทะเลาะวิวาทกันระหว่างสถาบัน การเสพและจำหน่ายยาเสพติด การพนัน การเผยแพร่ภาพในรูปแบบวิดีโอคลิปผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น จึงขอตั้งสมมติฐาน

ประการหนึ่งว่า เป็นไปได้หรือไม่ว่าการหยุดชะงักในการจัดและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง เป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมในเด็กและเยาวชน

แต่สิ่งที่ควรจะศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ ครูให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เนื่องจากครูไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนในหน้าที่ตนเองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อชิตา หาดอ้าน (2545:45) กล่าวว่า โดยหน้าที่แล้วครูจะต้องเอาใจใส่ฝึกฝนนักเรียนให้ใช้ความสามารถอย่างสูงสุด ในการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น กิจกรรมชุมนุม ไม่ใช่กิจกรรมที่ครูต้องสอน จึงไม่มีการวัดผล ครูเป็นเพียงผู้คอยดูแลให้ทำงานร่วมกันได้สำเร็จ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในการทำงานร่วมกันได้แก่ การเขียนโครงการ ระเบียบวิธีการประชุม วิธีแสดงความคิดเห็นที่เหมาะสม การจดบันทึกรายงานการประชุม การวางแผนการทำงาน ซึ่งถ้านักเรียนไม่ดำเนินการตามกรอบโครงการ ความร่วมมือก็ไม่เกิดผล สุดท้ายงานก็ไม่สำเร็จ ความสำเร็จของกิจกรรมชุมนุม ประเมินได้จากผลงานของการชุมนุม ถ้าแต่ละชุมนุมมีผลงานออกมาแสดงในตอนปลายภาคเรียน แสดงว่าการจัดกิจกรรมชุมนุมประสบความสำเร็จและยังเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าครูได้เอาใจใส่มากน้อยเพียงใด แต่ถ้าหากกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จ อาจเกิดจากหลายสาเหตุ ดังที่พัชรี ลิทธิพลากุล (2547:26) กล่าวว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ด้านคือ

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ปัญหาที่พบคือ ผู้ปกครอง และชุมชน ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแนวทางปฏิบัติและกิจกรรมที่จัดไม่หลากหลาย
2. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน
  - 2.1. ด้านการแนะแนว ปัญหาที่พบคือ โรงเรียนขาดบุคลากร ด้านการแนะแนว โดยเฉพาะงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ สำหรับงานแนะแนวไม่เพียงพอ
  - 2.2. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ไม่เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ขาดแหล่งเรียนรู้ และครูได้รับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถน้อยและไม่ต่อเนื่อง
3. ด้านการประเมินผลและรายงาน ปัญหาที่พบคือ โรงเรียนขาดเครื่องมือในการประเมินที่ได้มาตรฐาน ไม่นำผลการประเมินไปใช้พัฒนา ขาดบุคลากรด้านการประเมินผล การประเมินผลตามสภาพจริงไม่ต่อเนื่อง

จากสภาพดังกล่าว ถ้าหากสถานศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ยังขาดความเข้าใจ ละเลย มองข้ามความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเจตนารมณ์ของหลักสูตรกำหนดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนย่อมไม่สัมฤทธิ์ผลตามที่หลักสูตรกำหนด

ดังนั้นในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร จึงจำเป็นต้องศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้สถานศึกษา ครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดสัมฤทธิ์ผลแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง และนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา คือ การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และเป็นแนวทางของแผนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-พ.ศ.2554) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพคน เพื่อเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็งอย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ อีกทั้งยังทำให้ทราบถึงความแตกต่างของปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้จัดได้อย่างเหมาะสมและตรงตามความมุ่งหมายที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจำนวน 49 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจำนวน 183 คน รวมเป็น 232 คน ประกอบด้วยโรงเรียน

- 1.1 โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ)
- 1.2 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดโน)
- 1.3 โรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด)
- 1.4 โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์)
- 1.5 โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 49 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 183 คน รวม 232 คน คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีจำนวน 232 คน จึงศึกษาประชากรทั้งหมด

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 5 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 5 คน รวมเป็น 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. สถานภาพในการทำงาน จำแนกเป็น
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
  - 1.2 ครูผู้สอน
2. วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น
  - 2.1 ระดับปริญญาตรี
  - 2.2 สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการทำงาน
  - 3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
    - 3.1.1 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 25 ปี
    - 3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป
  - 3.2 ครูผู้สอน
    - 3.2.1 ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี
    - 3.2.2 ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่

ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้
4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร
5. ด้านงบประมาณ
6. ด้านผู้ปกครอง
7. ด้านชุมชนหรือองค์กร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ สามารถบูรณาการเป็นกิจกรรมได้ ดังนี้ กิจกรรมรู้จักเข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น กิจกรรมแสวงหาและใช้ข้อมูลสารสนเทศ กิจกรรมการตัดสินใจและแก้ปัญหา และกิจกรรมการปรับตัวและดำรงชีวิต

1.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมยุวกาชาด กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมรักษาดินแดน เป็นต้น

2. ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง อุปสรรคต่าง ๆ ที่ขัดขวางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทำให้ไม่สามารถบรรลุผลตามจุดหมายของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 โดยมีปัญหา 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.

2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร

3. ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง สิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มุ่งหวังและเห็นว่าสิ่งนั้นสามารถแก้ปัญหาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 โดยมีความต้องการ 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าสายชั้นทุกระดับ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

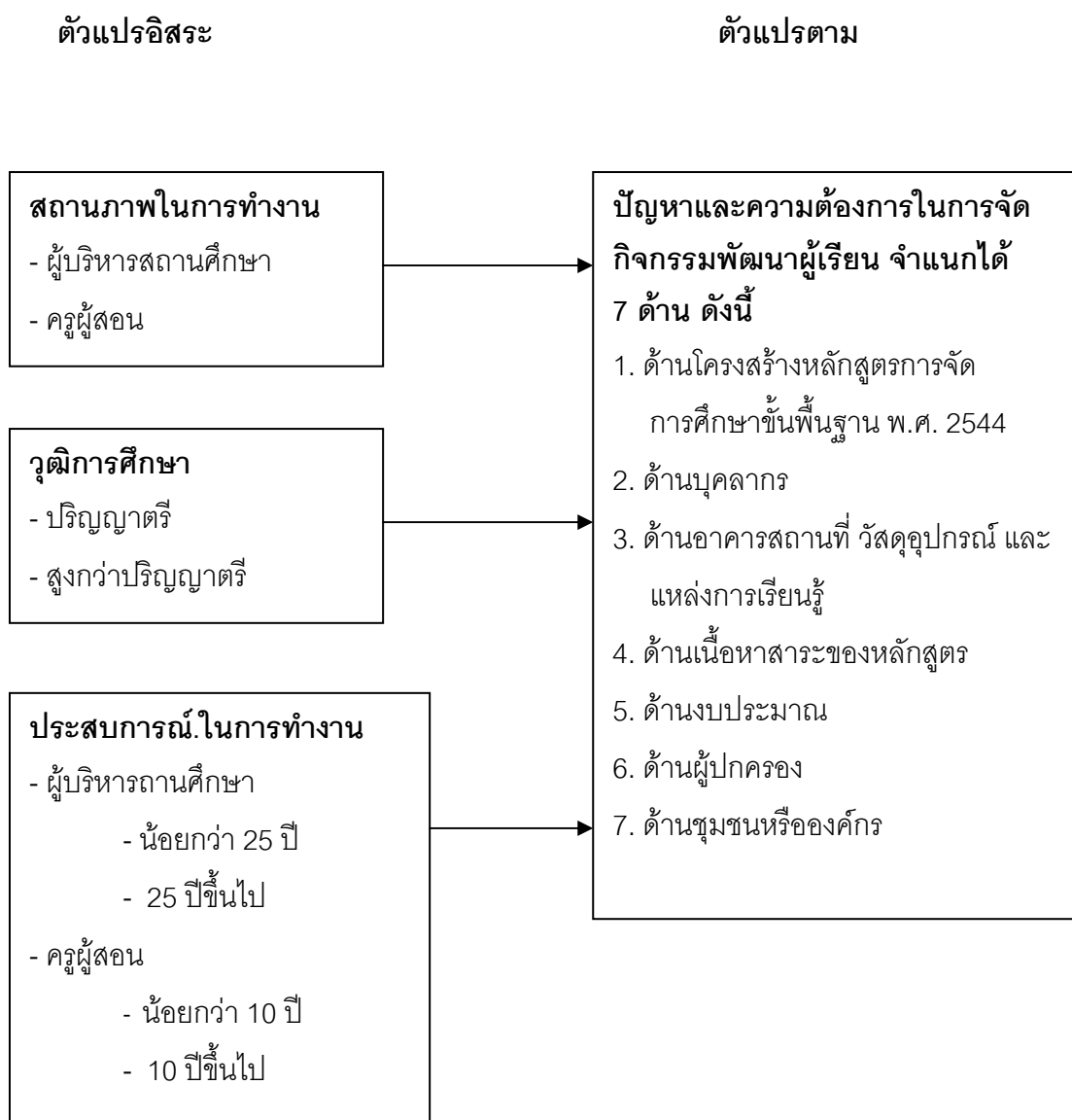
5. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา ในตำแหน่งงานด้านการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

6. โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน) โรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด) โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์) โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร)

7. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำเร็จการศึกษาขั้นสูงสุด

8. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยให้นับตามปีปฏิทิน หากมีเศษตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปให้นับเป็น 1 ปี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
2. ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.1. ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.2. ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.3. เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.4. หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.5. แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.6. บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
    - 2.6.1. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา
    - 2.6.2. บทบาทของผู้บริหารการศึกษา
    - 2.6.3. บทบาทของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    - 2.6.4. บทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
    - 2.6.5. บทบาทของผู้เรียน
    - 2.6.6. บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน
  - 2.7. ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.8. การประเมินผลจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 2.9. ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 3.1. งานวิจัยภายในประเทศ
  - 3.2. งานวิจัยต่างประเทศ

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

กรมวิชาการ (2545: 6-7) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ไว้ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์ เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมายมีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นต้น

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.1 ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 2) ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยรูปแบบกระบวนการวิธีการที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง มีความหมายและมีความรู้ค่าในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้าง

จิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545: 3) ได้ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดเป็นกระบวนการ
2. มีรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย
3. พัฒนาผู้เรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์
4. มุ่งส่งเสริมเจตคติ
5. สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
7. ส่งเสริมให้รู้จัก และเข้าใจตนเอง
8. ปรับตัว ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมี

ความสุข

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) ได้ให้ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดอย่างมีรูปแบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคมและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน

2.2 ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 6) ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม หรือ 3 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมกับตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

นอกเหนือจากกิจกรรมแนะแนวในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาต้องจัดระบบแนะแนวให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทุกคน เพื่อให้รู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเลือกศึกษาต่อและการเลือกอาชีพที่เหมาะสม และเสริมสร้างบุคลิกภาพลักษณะนิสัย การปรับตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งความสนใจในการจัดการกับปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคมได้อย่างมีความสุข

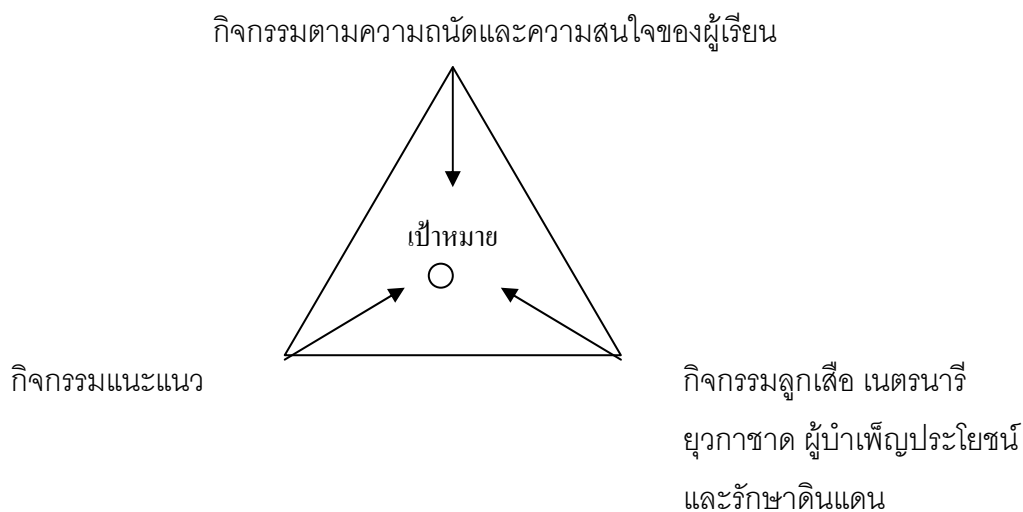
2. กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน หรือกิจกรรมพัฒนาสาระการเรียนรู้ หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐหรือเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถพิเศษ ที่นำไปสู่ความเป็นเลิศและศิลปิน เช่น เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักได้วาที นักแสดง นักดนตรี นักร้อง จิตรกร นักกีฬา นักกายภาพ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมสนองนโยบายของรัฐเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น รักการออกกำลังกาย มีน้ำใจนักกีฬา การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การปลูกฝังคุณลักษณะประชาธิปไตย การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์ยุติความรุนแรงในสตรีและเด็ก เป็นต้น

3. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความเป็นระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ประเภท

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภทถึงแม้จะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะแตกต่างกัน แต่การจัดกิจกรรมทุกประเภทจะนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายจึงเป็นการเสริมเติมเต็มให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้

บำเพ็ญประโยชน์จะต้องปฏิบัติตามกรอบหรือแนวทางที่องค์กรแต่ละประเภทกำหนด แต่ก็มีจุดร่วมกัน คือ การสร้างควมมีระเบียบวินัย คุณลักษณะของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมจุดประสงค์ของแนะแนวในเรื่องการจัดการกับชีวิต การแก้ปัญหา การควบคุมตนเองของผู้เรียน บางครั้งครูอาจพบผู้เรียนที่มีปัญหาต้องการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษจากกิจกรรมก็สามารถส่งต่อให้แนะแนวช่วยเหลือเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยกระบวนการของแนะแนว ในทางกลับกันเมื่ออาจารย์แนะแนวพบว่าผู้เรียนบางคนมีความสนใจหรือความถนัดด้านกีฬาหรือดนตรี หรือศิลปะ ก็สามารถส่งไปเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ เพื่อฝึกทักษะหรือเรียนรู้ จนสามารถค้นพบความสามารถพิเศษของผู้เรียนได้ ซึ่งความสัมพันธ์ของกิจกรรมทั้ง 3 ประเภท จึงมีความสัมพันธ์ดังรูปสามเหลี่ยมต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 สามเหลี่ยมความสัมพันธ์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่มา : คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (2546: 7)

เป้าหมายร่วมกันของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา

สุขพัชรา ชัมเจริญ (2545: 5) ให้ความเห็นว่าคุณลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2. กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

สำหรับกิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมทั้งกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้ 2 ลักษณะ

2.1 กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน

กิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการค้นพบความถนัดความสนใจของตนเอง และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคม และปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

2.2 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์

กิจกรรมที่มุ่งปลูกฝัง ระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน

ในทางปฏิบัติสถานศึกษาจัดกิจกรรมในลักษณะของการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีความกว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ค้นพบและใช้ศักยภาพในตนเองเต็มที่ เลือกตัดสินใจ ได้อย่างมีเหตุผลเหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนชีวิตและอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ เน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม และจริยธรรม รู้จักสร้างสัมพันธภาพที่ดีเพื่อปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างดีและมีความสุข เช่น กิจกรรมการสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศีลธรรม และจริยธรรม กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต กิจกรรมสร้างเสริมประสิทธิภาพทางการเรียน เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้สามารถหลอมเข้าไปในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ในลักษณะของการเข้าค่ายต่าง ๆ หรืออาจแยกจัดเป็นกิจกรรม เฉพาะทางได้ เช่น จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยมุ่งการฝึก ระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กิจกรรมชมรมวิชาการ มุ่งเน้นประสบการณ์ความชำนาญ เฉพาะเรื่องที่ถนัดและสนใจจากการเรียนรู้กลุ่มสาระต่าง ๆ ชุมชนต่าง ๆ เพื่อการร่วมคิดค้นกิจกรรมที่ สร้างสรรค์ก่อให้เกิดความสนุก ความสุข และพัฒนาทักษะทางสังคม ทั้งนี้แม้จะแยกจัดกิจกรรมเฉพาะ ทางก็สามารถบูรณาการกิจกรรมแนะแนวเข้าไว้ด้วย เพื่อให้ค้นพบศักยภาพของตนเอง

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้าง ลักษณะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ ครูผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษา ด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ ปฏิบัติการแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสามารถแบ่งตาม ลักษณะของกิจกรรมได้ดังนี้

2.1. กิจกรรมพัฒนาความถนัด (Attitude) ความสนใจ (interest) ตามความต้องการ ของผู้เรียน (need) เป็นกิจกรรมที่เพิ่มเติมความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียน (experience) อย่างกว้างขวาง เช่น หมอภาษา งานประดิษฐ์ ประชาสัมพันธ์ งานเกษตร เป็นต้น

2.2. กิจกรรมที่ปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ การทำประโยชน์ให้แก่สังคม วิถีชีวิตใน ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่นกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นต้น การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ต้องจัดกิจกรรมให้มีการบูรณา การกับองค์ความรู้ต่างๆที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบและ พัฒนาศักยภาพตนเองอย่างเต็มที่

สมทรง ลิมาลัย (2549: 77) แบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล ช่วยผู้เรียนให้ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน พร้อมทั้งเสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ และการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลและสังคมทั่วไป กิจกรรมแนะแนวจำแนกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 กิจกรรมรู้จัก เข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 1.2 กิจกรรมการแสวงหาและการใช้ข้อมูลสารสนเทศ
- 1.3 กิจกรรมการตัดสินใจและแก้ปัญหา
- 1.4 กิจกรรมการปรับตัวและดำรงชีวิต

2. กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองครบวงจร ตั้งแต่การศึกษา

วิเคราะห์ วางแผนและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุงการปฏิบัติงานโดยเน้นการร่วมกันทำงานเป็นกลุ่ม หรือชุมนุมต่าง ๆ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 กิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมดนตรี ชุมนุมกีฬาฟุตบอล เป็นต้น

2.2 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีของชาติ มีระเบียบวินัย มีความรัก สามัคคี รู้จักเสียสละและช่วยเหลือผู้อื่น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งกิจกรรมนักเรียนยังแบ่งออกเป็น 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมแรก เป็นกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จัดเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถ เช่น ชุมนุมดนตรี ชุมนุมกีฬา กิจกรรมที่สอง เป็นกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน จัดเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้รู้จักบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นพลเมืองดีของชาติ

2.3 เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ความชำนาญด้านวิชาการ วิชาชีพและเทคโนโลยี

2. เห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพสุจริต

3. รู้จักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิด มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมและมีความสุข

4. ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

5. พัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

6. มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนความเป็นระเบียบ วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545: 4) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีเป้าหมาย ดังนี้

1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิดความรู้ ความชำนาญ ทั้งวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. ผู้เรียนค้นพบความสนใจ ความถนัด และพัฒนาความสามารถพิเศษเฉพาะตัว มองเห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง

3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าขององค์ความรู้ต่าง ๆ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการพัฒนาตนเองและประกอบสัมมาชีพ

4. ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ เจตคติ ค่านิยม ในการดำเนินชีวิต และเสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม

5. ผู้เรียนมีจิตสำนึกและทำประโยชน์เพื่อสังคม และประเทศชาติ

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) เป้าหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความหมายดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หลากหลาย เกิดความรู้ (Knowledge) ความชำนาญทั้งวิชาการ (academic) และวิชาชีพ (professional)

2. ผู้เรียนค้นพบความสนใจและความถนัดของตนเอง เห็นช่องทางในการสร้างงานอาชีพในอนาคต

3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าของความรู้ สามารถนำเอาประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ

4. ผู้เรียนพัฒนาบุคลิก เจตคติ ค่านิยม ในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างศีลธรรมและจริยธรรม

5. ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า เป้าหมายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญด้านวิชาการ วิชาชีพ และเทคโนโลยี ค้นพบศักยภาพของตนเอง เน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย สามารถมองหาช่องทางในการสร้างงาน อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

2.4 หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการจัด ดังนี้

1. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน และวัฒนธรรมที่ดำรงมา
3. บูรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรู้สึกสนุกกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการ ที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมกลุ่ม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิถีทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545: 5) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการจัด ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน

3. บุรณาการวิชาการกับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์ และสัมพันธ์กับชีวิตในแต่ละช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ มีครูเป็นที่ปรึกษา ถือเป็นหน้าที่และงานประจำโดยคำนึงถึงความปลอดภัย
8. ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม โดยวิธีที่หลากหลาย และสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินของการผ่านช่วงชั้นเรียน

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
2. จัดให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน (Ability)
3. บุรณาการเข้ากับชีวิตจริง ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิต (life - long-education)
4. ใช้กระบวนการกลุ่มในการจัดการเรียนรู้ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์สัมพันธ์กับชีวิตจริงในแต่ละช่วงวัย
5. จำนวนสมาชิกมีความเหมาะสมกับลักษณะกิจกรรม
6. มีการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าหมาย (goal) ของสถานศึกษา
7. ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ ครูเป็นเพียงที่ปรึกษา
8. เปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
9. มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายและสอดคล้องกับกิจกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีหลักการจัดดังนี้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยคำนึงถึงวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน สามารถบูรณาการกับชีวิตจริงได้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการมีครูเป็นที่ปรึกษา เปิดโอกาสให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนหรือองค์กร มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2.5 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 4) ได้กำหนด แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสถานศึกษาที่คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องจัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องใช้วางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างสอดคล้องตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เหมาะสมกับความพร้อมของชุมชน ตามสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมีกระบวนการจัดทำหลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ เช่น สภาพความพร้อมของโรงเรียน สภาพของชุมชนท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

3. วางแผนและจัดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการ วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

4. กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

5. กำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมิน การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนชั้นปี และช่วงชั้นให้เป็นไปตามสถานศึกษากำหนด

เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประสบผลสำเร็จ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น นอกจากนี้จะต้อง

มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดครูผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) กล่าวไว้ว่า แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้ส่งเสริมเกื้อกูลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม เช่น โครงการรักษ์วัฒนธรรมไทย
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด ตามธรรมชาติของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชุมนุมกีฬา ชุมนุมดนตรีไทย เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมให้ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี รักษาดินแดนและเพื่อนเดือนเพื่อน เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมให้บริการด้านต่างๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เช่น บริการห้องสมุด สหกรณ์ พยาบาล เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวการจัดดังนี้ จัดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เหมาะสมกับความพร้อมของชุมชน ตามความสนใจของผู้เรียน ตามความถนัด ตามธรรมชาติของผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งต้องกำหนดครูผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.6 บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 8) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวด หัวหน้างาน ครูที่ปรึกษาและผู้เรียนที่ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ดังต่อไปนี้

1. กรรมการสถานศึกษา
  - 1.1 เห็นชอบแผนงานโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 1.2 อำนวยความสะดวกประสานงาน
  - 1.3 ให้คำปรึกษาแนะแนว
  - 1.4 ติดตามประเมินผล

2. ผู้บริหารสถานศึกษา
  - 2.1 จัดทำข้อระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละสถานศึกษา
  - 2.2 แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ
  - 2.3 ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติแผนดำเนินการ การใช้อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และการประสานงานกับแหล่งการเรียนรู้ หรือการแสวงหาความร่วมมือ จากบุคลากรภายในและนอกสถานศึกษา
  - 2.4 การให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินกิจกรรมในภาพรวมของสถานศึกษา
  - 2.5 การจัดโอกาส เวที ให้มีการแสดงผลงานของกิจกรรม
  - 2.6 ชื่นชมผลงานและให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติกิจกรรม
3. หัวหน้าหมวด/หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท
  - 3.1 จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษา
  - 3.2 อำนวยความสะดวกให้แก่ครูที่ปรึกษาและผู้เรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน
  - 3.3 กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของกิจกรรมแต่ละประเภทให้เป็นไปตามแผนงาน
  - 3.4 พัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในกลุ่มครู-อาจารย์ และผู้นำผู้เรียน
  - 3.5 ประสานความร่วมมือกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตามแผนงาน
  - 3.6 ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลในภาพรวมของกิจกรรมแต่ละประเภท
  - 3.7 ให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน
4. ครูที่ปรึกษากิจกรรม
  - 4.1 กำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ และแนวปฏิบัติของกิจกรรม
  - 4.2 รับสมัครผู้เรียนเข้ากิจกรรม
  - 4.3 ปฐมนิเทศ
  - 4.4 จัดให้เล็อกตั้งคณะกรรมการบริหารงานกิจกรรม

4.5 ให้คำปรึกษา แนะนำ การปฏิบัติกิจกรรม ทั้งการวางแผน โครงการ/โครงการ การปฏิบัติกิจกรรมและการวัดและการประเมินผลกิจกรรม

4.6 ตรวจสอบเวลาการร่วมกิจกรรม

4.7 ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

4.8 บันทึกพฤติกรรมในสมุดพกความดีของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4.9 จัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถหรือผลงานผู้เรียน

4.10 ให้ขวัญ กำลังใจ แก่ผู้เรียน

5. ผู้เรียน

5.1 เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

5.2 รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรม

5.3 เลือกคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมที่เข้าร่วม

5.4 ประชุมวางแผนจัดทำแผนงานโครงการและปฏิทินงาน

5.5 ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ

5.6 ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

5.7 สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545: 7) ให้ความเห็นว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิผล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงและเลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

2.6.1 บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 29 และหมวด 5 มาตรา 40 ที่มุ่งเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนในการบริหารจัดการในสถานศึกษานั้น คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และดำเนินการ

1.1 มีส่วนร่วมในการวางแผน วิเคราะห์การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

1.2 ให้ความเห็นชอบแผนการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

1.3 มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 มีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาในโอกาสต่อไป

2. ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ

2.1 ด้านงบประมาณ กรรมการสถานศึกษาต้องมีส่วนในการจัดหา

2.2 งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรม วัสดุภัณฑ์ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรม

2.3 เป็นวิทยากรและแนะนำวิทยากร คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ และศิษย์เก่า ซึ่งล้วนแต่มีศักยภาพในตนเอง ฉะนั้นจึงสามารถเป็นวิทยากรหรือจัดหาวิทยากรในกรณีที่ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่กำหนดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ให้คำปรึกษาและส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรกำหนดให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น และตระหนักในหน้าที่ในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2.5 เป็นแหล่งศึกษาและแหล่งข้อมูล กรรมการสถานศึกษาจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เป็นโรงงาน สถานประกอบการ แหล่งวิทยากรต่าง ๆ เพื่อให้ความร่วมมือในการใช้เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติกิจกรรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานตามความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกิจกรรม

2.6.2 บทบาทของผู้บริหารการศึกษา

บทบาทของผู้บริหารการศึกษา ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษามีดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 กำหนดระเบียบและหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

1.4 ศึกษาข้อมูล แหล่งวิทยากรการเรียนรู้อื่นๆในชุมชนและท้องถิ่น

1.5 กำหนดและมอบหมายบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา

2. นิเทศและติดตาม

2.1 นิเทศและติดตามการจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและอนุมัติให้ความเห็นชอบ

2.2 นิเทศ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ส่งเสริม สนับสนุน

3.1 ให้มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

3.2 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่เน้นวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 สนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3.4 ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ประเมินและรายงาน

4.1 รับทราบผลการประเมินพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป

4.2 รายงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป

2.6.3 บทบาทของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

บทบาทของหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ดังนี้

1. สำรวจข้อมูลความพร้อม ความต้องการและสภาพปัญหา

ดำเนินการสำรวจข้อมูลความพร้อม ความต้องการ และสภาพปัญหาของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ และปัญหาของผู้เรียน

2. จัดประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ประชุมครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและปัญหาของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และผู้เรียน

3. จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

จัดทำและรวบรวมแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดเป็นรายภาคเรียน หรือรายปีการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่กำหนดและเสนอขออนุมัติต่อผู้บริหารสถานศึกษา

4. ให้คำปรึกษาแก่ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผู้เรียน

มีหน้าที่ให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. นิเทศ ติดตาม และประสานงานการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ประสานงานและอำนวยความสะดวก ให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และนิเทศ ติดตามให้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

6. รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

รวบรวมผลการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากครูที่ปรึกษาตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษา

2.6.4 บทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ครูทุกคนต้องเป็นครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามคำขอของผู้เรียน หรือตามที่สถานศึกษามอบหมาย ซึ่งจะต้องมีบทบาทดังนี้

1. ปฐมนิเทศ

ปฐมนิเทศให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมาย และวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. เลือกตั้งคณะกรรมการ

จัดให้ผู้เรียนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ส่งเสริมการจัดทำแผนงาน/โครงการ

ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกของกิจกรรม ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงาน/โครงการและปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างอิสระ

4. ประสานงาน

ประสานงานและอำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากรตามความเหมาะสม

5. ให้คำปรึกษา

ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตามการจัดกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามแผนงานด้วยความเรียบร้อยและปลอดภัย

6. ประเมินผล

ประเมินผลการเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

7. สรุปและรายงานผล

สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

อชิตา หาดอ้าน (2545: 44-51) กล่าวว่า บทบาทของครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูทุกคนต้องเป็นที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามคำร้องขอของผู้เรียน โดยมีบทบาทดังนี้

1. ปฐมนิเทศ ให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายและวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  2. เลือกตั้งคณะกรรมการ จัดให้ผู้เรียนเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  3. ส่งเสริมการจัดทำแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่เป็นสมาชิกของกิจกรรมร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนงาน/โครงการ และปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างอิสระ
  4. ประสานงาน ประสานงานและอำนวยความสะดวกในด้านทรัพยากรตามความเหมาะสม
  5. ให้คำปรึกษา ดูแลให้คำปรึกษา ติดตามการจัดกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามแผนงาน
  6. ประเมินผล ประเมินผลการเข้าร่วมและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนดังนี้
    - 6.1 ต้องดูแลและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม
    - 6.2 ต้องรายงานเวลาและพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
    - 6.3 ต้องติดตามและสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรมต่อหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.6.5. บทบาทของผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ

ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรม ตามความถนัดและความสนใจทุกภาคเรียน โดยร่วมกลุ่มเสนอกิจกรรมตามความต้องการหรืออาจเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา
2. รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผู้เรียนจะต้องเข้าพบครูที่ปรึกษากิจกรรม เข้ารับการปฐมนิเทศรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อเข้าร่วมและดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
3. ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ ทรัพย์สิน นายทะเบียน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
4. ประชุมวางแผน จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินงาน

การดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องมีการวางแผนในการดำเนินงาน ที่ประชุมควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน และจัดทำโครงการ ปฏิทินงานที่กำหนด วัน เวลาไว้อย่างชัดเจน แล้วนำเสนอต่อครูที่ปรึกษากิจกรรม
5. ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานที่ได้กำหนดไว้

เมื่อแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ผู้เรียนจึงจะสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานที่ได้กำหนดไว้ใน

รูปแบบของคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ

6. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม

การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมสามารถประเมินได้ดังนี้

6.1 ประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่อง

6.2 ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมกิจกรรม จากพฤติกรรมและคุณภาพ

ของงาน

7. สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้นตามโครงการแล้วคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมจะต้องประชุม เพื่อสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมและนำเสนอครูที่ปรึกษากิจกรรม

2.6.6 บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองมีบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ร่วมมือประสานงาน

ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ส่งเสริมสนับสนุน

2.1 ให้โอกาสผู้เรียนได้ใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้

2.2 เป็นวิทยากรให้ความรู้และประสบการณ์

2.3 ให้การสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์งบประมาณ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.4 ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน แก้ไข และ

พัฒนาผู้เรียน

3. ติดตาม ประเมินผล

3.1 ร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน

3.2 บันทึกสรุปพัฒนาการ และการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) กล่าวว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษากิจกรรม ต้องดำเนินการดังนี้

1.1 ดูแลให้เกิดคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์

1.2 รายงานเวลาและพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรม

1.3 ศึกษาติดตามผู้เรียน กรณีที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม

- 1.4 บันทึกเป็นหลักฐานการติดตามและประเมินผลผู้เรียน
2. ผู้เรียนต้องปฏิบัติดังนี้
  - 2.1 ปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
  - 2.2 มีหลักฐาน / ผลการเข้าร่วมกิจกรรม
  - 2.3 ถ้าไม่เกิดลักษณะที่พึงประสงค์ให้ปฏิบัติเพิ่มเติม
  - 2.4 ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมกิจกรรม
3. ผู้ปกครองนักเรียนต้องปฏิบัติดังนี้
  - 3.1 ร่วมมือในการติดตามพัฒนาการของผู้เรียน
  - 3.2 บันทึกความเห็นสรุปพัฒนาการนักเรียน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวด/หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา กิจกรรม ผู้เรียน ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.7 ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 8)

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยเน้นความหลากหลายทั้งรูปและวิธีการ เน้นการปฏิบัติจริงเป็นหมู่คณะ สัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งมีการตรวจสอบประเมินผลในภาพจริง การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ คือ

1. ขั้นเตรียมความพร้อม

เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องเตรียมวางแผนและเตรียมความพร้อมเพื่อให้การจัดกิจกรรมทุกประเภทดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย สิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อม ได้แก่

1.1 การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าหมวด หัวหน้างาน ครูที่ปรึกษาและผู้เรียนที่ปฏิบัติกิจกรรม ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน

1.2 การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้เรียนจะใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ ซึ่งจะต้องจัด

ให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของแต่ละกิจกรรม จำนวนกลุ่มผู้เรียน โดยจัดทำบัญชีการใช้หรือตารางควบคุมการใช้อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายหรือบางครั้งอาจต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาร่วมด้วย ซึ่งสถานศึกษาต้องมีแผนงานที่มีการติดต่อประสานงานไว้เป็นการล่วงหน้า

1.3 การจัดกลุ่มผู้เรียน

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกลุ่มผู้เรียนสามารถจัดได้หลายรูปแบบโดยพิจารณาตามความเหมาะสมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. จัดกลุ่มตามระดับชั้น ได้แก่ กลุ่มชั้น ป.1 กลุ่มชั้น ป.2 ฯลฯ กลุ่มเด็กลักษณะนี้จะมีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน ความรู้ ความสามารถ ไม่แตกต่างกันมาก แล้วแบ่งกลุ่มย่อย ๆ ตามความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

2. จัดกลุ่มตามกิจกรรม และแบ่งกลุ่มย่อยตามความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับพื้นฐาน กลุ่มระดับกลาง กลุ่มระดับสูง

3. จัดกลุ่มโดยให้มีเด็กทุกระดับชั้นอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กิจกรรมที่จัดลักษณะนี้จะฝึกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ เช่น การเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกัน ฯลฯ

การจัดกลุ่มสามารถยืดหยุ่น หมุนเวียนไปได้ตามความเหมาะสมแล้วแต่กิจกรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ

1.4 การจัดเวลา

การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสามารถจัดได้ในหลายลักษณะ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาในหลักสูตร ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละสถานศึกษา เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด ฯลฯ

2. จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาในช่วงเปิดเรียน โดยใช้เวลาในหลักสูตร เช่น ตอนเช้า ตอนพักเที่ยง และตอนเลิกเรียน เป็นต้น กิจกรรมที่จัดได้แก่ กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมประชาธิปไตย ฯลฯ

3. จัดกิจกรรมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยการจัดเป็นโครงการระยะสั้น หรือโครงการต่อเนื่องตลอดปี เช่น โครงการเขาค่ายคุณธรรมจริยธรรม โครงการวันสำคัญ โครงการฝึกอาชีพ โครงการแข่งขันกีฬา โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

ทั้งนี้ การใช้เวลาจัดกิจกรรมควรให้สอดคล้องกลมกลืนไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์หลากหลายและสร้างจิตสำนึกที่ดีต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหมายกับผู้เรียน คือ สนองความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และความต้องการของแต่ละบุคคล จึงสามารถดึงศักยภาพและความสามารถพิเศษที่แฝงอยู่ในตัวผู้เรียนให้ปรากฏเด่นชัด สร้างความภาคภูมิใจ มีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีหลักการ ดังนี้

2.1 เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม วางแผนหรือโครงการที่สัมพันธ์กับความสนใจ ความต้องการตามวัยของผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตจริง

2.2 เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

2.3 เป็นกิจกรรมที่บูรณาการที่นำความรู้หรือวิชาการในห้องเรียนมาสู่การปฏิบัติที่ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ทั้งในงานเชิงทักษะ งานศิลปะ งานอาชีพ และงานพัฒนาคุณภาพชีวิต

2.4 เป็นกิจกรรมที่เสริมความสัมพันธ์ระหว่าง บ้าน วัด สถานศึกษา ชุมชน และต่อยอดภูมิปัญญาไทย

สุขพัชรา ชิมเจริญ (2545: 13) ให้ความเห็นว่าขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
2. ประชุมชี้แจงคณะทำงาน ครู นักเรียน ผู้ปกครอง
3. สำรวจหาความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ผู้เรียน
4. วิเคราะห์ข้อมูล (SWOT Analysis) สภาพปัญหา ความต้องการที่จำเป็น
5. วางแผนการจัดทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. ดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงาน
7. นิเทศ ติดตาม และประเมิน
8. ผลสรุปการปฏิบัติงาน
9. ปรับปรุง

อชิตา หาดอ้าน (2545: 44-51) กล่าวว่า สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยดำเนินการดังนี้

1. นักเรียนจัดตั้งกลุ่ม ตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ ความต้องการ หรืออาจเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

2. รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรม โดยให้นักเรียนเลือกอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะในการเข้าร่วมและดำเนินกิจกรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

3. ประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ประกอบด้วย ประธาน เลขานุการ ทรัพย์สิน นายทะเบียน และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

4. ประชุมวางแผน จัดทำแผนงาน โครงการ และปฏิทินงาน เพื่อดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องมีการวางแผนในการดำเนินงาน ที่ประชุมควรเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำโครงการปฏิทินงานที่กำหนดวันเวลาไว้อย่างชัดเจน แล้วนำเสนอต่อครูที่ปรึกษากิจกรรม

5. ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และปฏิทินที่กำหนดไว้ เมื่อแผนงาน โครงการ และปฏิทินงานได้รับอนุมัติจากผู้บริหารสถานศึกษาแล้ว ผู้เรียนจึงสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ และปฏิทิน ที่กำหนดไว้ในรูปแบบของคณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งโดยกระบวนการกลุ่ม และเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้พัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

6. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม สามารถประเมินผลได้ ดังนี้

6.1 ประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่อง

6.2 ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนร่วมกิจกรรม จากพฤติกรรม คุณภาพงาน เวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม

6.3 ถ้าไม่เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมเพิ่มเติมตามที่ครูที่ปรึกษากิจกรรมมอบหมายหรือให้ความเห็นชอบตามผู้เรียนเสนอ

7. สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เมื่อปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้นตามโครงการแล้ว คณะกรรมการดำเนินกิจกรรมจะต้องประชุมเพื่อสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมและเสนอต่อครูที่ปรึกษา กิจกรรม

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) กล่าวไว้ว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดำเนินการได้ดังนี้

1. ประชุมชี้แจง ครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน

2. พิจารณาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

3. สสำรวจข้อมูลความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

4. วางแผนร่วมกันจัดทำแผนงาน /โครงการ

5. ปฏิบัติตามแผนงาน /โครงการที่กำหนด

6. นิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

7. สรุป / รายงานผลการปฏิบัติงาน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนา มีขั้นตอนดังนี้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประชุมชี้แจงครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน เพื่อสร้างความเข้าใจ สำรวจปัญหา ความต้องการ วางแผนการดำเนินงาน ดำเนินการตามแผนงาน นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุง

2.8 การประเมินผลจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 12) การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนในทุกช่วงชั้นการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัดและความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินช่วงชั้น

สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม โดยมีแนวการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

1.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและผลการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

1.2 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่

1.3 ในกรณีที่มีกิจกรรมใดต้องใช้เวลาปฏิบัติตลอดปี เมื่อสิ้นภาคเรียนแรก ผู้รับผิดชอบกิจกรรม ควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อสรุปความก้าวหน้าและสภาพการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนระยะหนึ่งก่อนเพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และนำผลการประเมินนั้นไปรวมกับผลการประเมินการ

ร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่สอง เพื่อตัดสินผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (สิ้นสุดกิจกรรม)

1.4 ตัดสินให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมและมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านการประเมิน ผู้เรียนที่มีผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม จะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อน จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

เป็นการประเมินสรุปผลการผ่านกิจกรรมตลอดช่วงชั้นของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนำผลไปพิจารณาว่าผ่านช่วงชั้น โดยมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและประเมินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.3 นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ เพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 เสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสิน และอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้นต่อไป

3. การตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นเงื่อนไขสำคัญอีกประการหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบถ้วน และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาตัดสินให้ผ่านช่วงชั้น การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

3.1. การประเมินผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรม และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม โดยรวบรวมจากบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม และผลการปฏิบัติกิจกรรมและตัดสินผลการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรม

3.2 การตัดสินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ประเมินและตัดสินเป็นรายกิจกรรม โดยพิจารณาจากผลการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมกับเวลาเข้าร่วมกิจกรรมแล้วตัดสินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.3 การแจ้งผลการประเมิน การประเมินให้ระดับผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด เมื่อได้ระดับผลการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรมแล้ว ควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบโดยเร็ว และให้ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินทำการซ่อมเสริมให้ผ่านทุก ๆ กิจกรรม ขณะเดียวกันให้แจ้งผลการประเมินให้ฝ่ายทะเบียนของสถานศึกษาบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนแต่ละคนสะสมเป็นหลักฐาน

3.4 การสรุปผลการประเมินผ่านช่วงชั้น เมื่อจบช่วงชั้นนายทะเบียนจะรวบรวมผลการ เข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนที่มีผลการเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามเกณฑ์ที่ สถานศึกษากำหนด จะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้นร่วมกับเกณฑ์มาตรฐานการผ่านช่วงชั้นอื่น ๆ ผู้เรียนที่มีผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ครบตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดจะต้องเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อไป ให้ครบตามเกณฑ์จึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น

3.5 ข้อเสนอแนะการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรเป็นดังนี้

3.5.1 ประเมินเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.5.2 ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์คุณลักษณะของแต่ละกิจกรรม ซึ่งอาจประเมินโดย ครูที่ปรึกษา ผู้เรียนประเมินตนเองหรือกลุ่มเพื่อนประเมินกันเอง หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมิน

3.5.3 การประเมินผลงานของผู้เรียน ในโอกาสที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน หรือจัดนิทรรศการ หรือแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน

3.5.4 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการประเมินทั้งเวลาและพฤติกรรมจึงจะได้ผลการ ประเมินเป็น ผ่าน (ผ) เพื่อบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน

3.5.5 กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรม (มผ) ให้เป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะต้อง ให้ความช่วยเหลือ ซ่อมเสริม ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามเวลาที่ขาด หรือให้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณลักษณะที่ด้อยก่อน แล้วจึงทำการประเมินให้ผ่านกิจกรรม เพื่อบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน ได้ กรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถช่วยเหลือ ซ่อมเสริม เพื่อปรับปรุงผลการประเมินให้รายงานให้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นกรณีไป

3.5.6 สถานศึกษาควรจัดทำแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนไว้เป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนในโอกาสต่อไป

สุขพัชรา ชุ่มเจริญ (2545: 17) การประเมินผลจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นเงื่อนไขสำคัญ ประการหนึ่ง สำหรับการผ่านช่วงชั้นหรือจบหลักสูตร ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียนตลอดจนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยครูที่ปรึกษากิจกรรม ผู้เรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมตามแนวประเมิน ดังนี้

1. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

1.1 ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม และผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีที่หลากหลายตามสภาพจริง

1.2 ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่

1.3 ในกรณีมีกิจกรรมใดต้องใช้เวลาปฏิบัติตลอดปี เมื่อสิ้นสุดภาคเรียนแรก ผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนระยะหนึ่งก่อน เพื่อปรับปรุงแก้ไข หรือส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

1.4 ตัดสินใจให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ให้เป็นผู้ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม ผู้เรียนที่มีผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง หรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม จะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อนจึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

2. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

เป็นการประเมินสรุปผลการผ่านกิจกรรมตลอดช่วงชั้นของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนำผลไปพิจารณาว่าผ่านช่วงชั้น โดยมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

2.1 กำหนดให้ผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น

2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและประเมินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.3 นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ เพื่อให้ความเห็นชอบ

2.4 เสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสิน และอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้นต่อไป

3. เกณฑ์การผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 13) มีดังนี้

- ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- ผู้เรียนผ่านจุดประสงค์ที่สำคัญของแต่ละกิจกรรมตามที่สถานศึกษากำหนด

อชิตา หาดอ้าน (2545: 44-51) กล่าวว่า การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งสำหรับการผ่านช่วงชั้นหรือหลักสูตร ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยครูที่ปรึกษากิจกรรมผู้เรียนและผู้ปกครอง มีส่วนตามแนวการประเมิน ดังนี้

1. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและผลการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง
2. ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดหรือไม่
3. ในกรณีที่มีกิจกรรมใดต้องใช้เวลาปฏิบัติตลอดปี เมื่อสิ้นภาคเรียนแรก ผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนเพื่อสรุปความก้าวหน้าและสภาพการจัดกิจกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนระยะหนึ่งก่อนเพื่อปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และนำผลการประเมินนั้นไปรวมกับ ผลการประเมินการร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่สอง เพื่อตัดสินผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา
4. ตัดสินให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมและมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านการประเมิน ผู้เรียนที่มีผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม จะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อนจึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546: 58-62) กล่าวว่าไว้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

1. ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย
2. การประเมินกิจกรรมต้องคำนึงถึง

- เวลาในการร่วมกิจกรรม เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรม
- การบรรลุจุดประสงค์ของกิจกรรม

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนา มีการประเมินผลดังนี้ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่องทาง ประเมินโดยตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรม หรือตามที่สถานศึกษากำหนดการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.9 ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สุขพัชรา ชี้มัจเจริญ (2545: 21) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การทำโครงการ โครงการ องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ การบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรม ชุมนุ่มต่าง ๆ ค่ายวิชาการ เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์ รักษาดินแดน เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
5. การประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่องทางเรียน

พัชนี สิทธิพิลากุล (2547: 26) ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ด้านคือ

1. ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติปัญหาที่พบ คือ ผู้ปกครองและชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติและกิจกรรมที่จัดไม่หลากหลาย
2. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน
  - ด้านการแนะแนวปัญหาที่พบคือ โรงเรียนขาดบุคลากรด้านการแนะแนว โดยเฉพาะงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ สำหรับงานแนะแนวไม่เพียงพอ

- ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาที่พบคือโรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ไม่เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ขาดแหล่งเรียนรู้และครูได้รับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถน้อยและไม่ต่อเนื่อง

3. ด้านการประเมินผล และรายงานปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนขาดเครื่องมือในการประเมินที่ได้มาตรฐาน ไม่นำผลการประเมินไปใช้พัฒนา ขาดบุคลากรด้านการประเมินผล การประเมินผลตามสภาพจริงไม่ต่อเนื่อง

ขจิต ฝอยทองและกาญจนา ทองอินทร์ (2546:58-62) สรุป กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับความรู้ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกลุ่มกิจกรรม ครูที่ปรึกษาควรดูแลศึกษาติดตามผู้เรียนกรณีที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม มีการประเมินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม มีการบันทึกเป็นหลักฐานและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรมพัฒนา มีดังนี้ ด้านนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ ขาดบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ขาดแหล่งการเรียนรู้ ผู้ปกครองชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1. งานวิจัยภายในประเทศ

คติ ปรีชา (2550: 91-99) ได้ทำการศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหาร สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้างานกิจกรรมนักเรียน หัวหน้างานแนะแนวและสวัสดิการ การศึกษา ครูผู้สอนและนักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง จำนวน 371คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความถี่ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง โดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการนำองค์กรและด้านการควบคุมองค์กร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อทุกด้าน ซึ่งบุคลากรประกอบด้วย ผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ทั้งโดยรวม 4 ด้าน และในแต่ละ

ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน กิจกรรมในแต่ละด้านที่มีการปฏิบัติต่ำกว่ากิจกรรมอื่น ซึ่งสมควรได้รับการพัฒนาคือ การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือจากผู้ปกครองนักศึกษา ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลการประเมินให้บุคลากรทุกฝ่าย ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบ

มณี ครุไชยศรี (2550: 51-60) การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร คณะผู้ร่วมบริหาร หัวหน้าระดับชั้นหัวหน้ากลุ่มสาระ หัวหน้างานในฝ่ายกิจการนักเรียน ครูผู้สอน และวิทยากรภายนอก รวม 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ในประเด็นที่เป็นปัญหาแล้ว นำมาแจกแจงความถี่ แล้วใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนา

ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย แผนกประถม ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมชมรมเสริมหลักสูตร ในการดำเนินการจัดกิจกรรมนั้น มี 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมลูกเสือ และกิจกรรมแนะแนวที่มีโครงสร้าง แผนงาน โครงการ อยู่ในฝ่ายกิจการนักเรียน ส่วนกิจกรรมชมรมเสริมหลักสูตร ไม่ได้กำหนดในโครงสร้าง แต่กำหนดเป็นงาน โดยมอบหมายให้หัวหน้าช่วงชั้นร่วมมือประสานงานการจัดกิจกรรมกับหัวหน้าระดับชั้นและครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมนั้น อยู่ในกรอบของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถดำเนินการได้ครบกระบวนการตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน จนถึงขั้นตอนสุดท้ายคือ ประเมินผลการจัดกิจกรรม หลักการในการจัดกิจกรรม คือ ให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เนื้อหาสาระกิจกรรมก็สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ในด้านผู้บริหารพบว่าให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยมุ่งเน้นความหลากหลายและสนับสนุนให้บุคลากรและผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กัน ในลักษณะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตลอดจนเครือข่ายการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เช่น บุคลากร ชุมชน แหล่งเรียนรู้ภายใน ภายนอก ตลอดจนเครือข่ายผู้ปกครองก็เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ด้านผู้เรียนนั้น พบว่า มีความรู้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มีทักษะที่สังเกตได้เด่นชัดในกิจกรรมชมรมเสริมหลักสูตร ซึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดของตนเองส่วนกิจกรรมลูกเสือยังมีผู้เรียนส่วนน้อยที่ยังต้องพัฒนาทักษะการ

ปฏิบัติตามหลักสูตรลูกเสือ ส่วนกิจกรรมแนะแนวสามารถให้บริการได้ตามแผนงาน นอกจากนี้ ผลจากการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ยังมีส่วนส่งเสริมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และระบบประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกในมาตรฐานด้านผู้เรียน สำหรับแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ แผนการจัดกิจกรรม ควรมีลักษณะการยืดหยุ่นได้ ควรส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาทักษะการจัดกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมชมรม เสริมหลักสูตร ควรพัฒนาสถานที่และจัดหาอุปกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนเพิ่มขึ้น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการนำเสนอผลงานกิจกรรมของผู้เรียนในโอกาสต่างๆเพิ่มขึ้นด้วย

เฉลิมพล พันธุ์บัว (2549: 78-87) ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสารกับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน หัวหน้ากลุ่มบริหารกิจการนักเรียน และหัวหน้ากลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร จำนวน 204 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก
3. พฤติกรรมด้านแรงจูงใจของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและพฤติกรรมติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.626 ซึ่งแสดงว่าพฤติกรรมด้านแรงจูงใจของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และพฤติกรรมติดต่อสื่อสารร่วมกันสามารถอธิบายความแปรปรวนของบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้ร้อยละ 39.20
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันและอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชัมย์พร แก้วชิน (2549: 108-122) ได้ทำการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุบลราชธานี และเพื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและนักเรียนในโรงเรียนเครือข่าย การใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 26 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษาและจากตารางของ Krejcie and Morgan จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 24 คน ครูผู้สอนจำนวน 217 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 377 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 618 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่า F

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 โดยรวมและรายด้านคือ ด้านบริบท ด้านผลผลิต ด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ระหว่างข้าราชการครูและนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านบริบท พบว่า ข้าราชการครูและนักเรียน ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้าราชการครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ด้านปัจจัย พบว่า ข้าราชการครูและนักเรียน ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้าราชการครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ด้านกระบวนการ พบว่า ข้าราชการครูและนักเรียน ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้าราชการครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านผลผลิต พบว่า ข้าราชการครูและนักเรียน ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้าราชการครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้าราชการครูและนักเรียน ที่มีตำแหน่งแตกต่างกันและมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้าราชการครูและนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์ (2548: 116-127) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยของโรงเรียนดาราวิทยาลัย ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและนักเรียนที่เป็นประธานกิจกรรมสู่ความเป็นเลิศและกิจกรรมชมรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม แบบสังเกตการณ์จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและแบบศึกษาเอกสาร สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบข้อบังคับของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมจัดทำโครงการจัดกิจกรรมและเสนอขออนุมัติต่อผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมอาคารสถานที่ บุคลากร งบประมาณ ส่วนครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิก ปัญหาด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม

2. ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนปฐมนิเทศสมาชิกเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการเข้าร่วมกิจกรรมและวางแผนโดยผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน มีการเลือกตั้งคณะกรรมการ ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนร่วมกันคิดแนวทางการจัดกิจกรรม และครูที่ปรึกษากิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบติดตามดูแลการจัดกิจกรรม ปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ มีเวลาในการดำเนินกิจกรรมไม่เพียงพอ

3. ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนประเมินผลการจัดกิจกรรมระหว่างและหลังการจัดกิจกรรม ครูที่ปรึกษาจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม ปัญหาการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ ไม่มีการบันทึกผลการประเมินการจัดกิจกรรมเป็นลายลักษณ์อักษร การรายงานผลการจัดกิจกรรมล่าช้าและจัดทำไม่สม่ำเสมอ

คำตัน วิชัยคำจร (2548: 96-106) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียน ในสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน ขนาดใหญ่ จำนวน 249 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพในการทำงาน ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .731 และตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นในด้านการเตรียมความพร้อมเท่ากับ .931 ด้านการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเท่ากับ .974 และด้านการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเท่ากับ .920 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Post Hoc Comparison) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูสถานศึกษาเอกชนชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมจำแนก ตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่มีความรู้ความเข้าใจมาก มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีความรู้ความเข้าใจน้อย

พิชัย สดเอี่ยม (2547: 72-80) การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากระบวนการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ประธานกรรมการ สถานศึกษา ครูหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามจำนวนกิจกรรม ของแต่ละโรงเรียน ผู้ปกครองที่ได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ มาตรฐานประมาณค่า และแบบปลายเปิด วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในด้านหลักการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการประเมินผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวม มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก สำหรับ ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่มีความถี่สูงสุดในด้านต่างๆ มีดังนี้ ด้านหลักการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ปัญหาคือบุคลากรมีไม่เพียงพอมีงานพิเศษอื่นๆมากจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามความ สนใจและความถนัดความสามารถของผู้เรียน ข้อเสนอแนะคือ จัดให้ครูรับผิดชอบ กิจกรรมโดยตรง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ด้านแนวการจัดกิจกรรม ผู้เรียน ปัญหาคือ ครูที่ปรึกษาต้องรับผิดชอบงานพิเศษมาก นอกจากนี้ยังสอนหลายกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องใช้เวลาอื่นนอกตาราง และการจัดกิจกรรมไม่เกื้อกูลส่งเสริมการ เรียนครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ข้อเสนอแนะ ควรแบ่งงานให้ทั่วถึงและลดภาระงานอื่นๆ โดย

จัดให้มีครูรับผิดชอบกิจกรรมโดยตรงด้านบทบาทของผู้ที่ เกี่ยวข้องต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตน ที่จะประสานงานและอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ ข้อเสนอแนะ ต้องอบรมครูที่ปรึกษากิจกรรมและมีการประชุมชี้แจงแนวดำเนินการ โดยต้องมีแผนการจัดกิจกรรมและเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติกิจกรรมทุกครั้ง ด้านขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาคือ ขาดการประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะ ต้องมีการประชุมในการเตรียมงานและร่วมวางแผนของผู้เกี่ยวข้อง ควรบรรจุเข้าวาระอย่างน้อยเดือนละครั้ง และควรมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญหา คือผู้เรียนบางคนไม่เข้าใจการดำเนินการ เพื่อให้ผ่านจุดประสงค์และไม่ทราบเกณฑ์การผ่านจุดประสงค์ ข้อเสนอแนะ ต้องแจ้งจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ทราบและเข้าใจกระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผ่านจุดประสงค์ สำหรับการประเมินผู้เรียน ที่มีความแตกต่างกัน ต้องแยกแยะตามความเหมาะสม

ดาริน สุทธิสอาด (2547: 78-82) ศึกษาปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 431 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.21 เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ปัญหาที่พบได้แก่ ผู้ปกครอง และชุมชนไม่มีส่วนร่วมขาดการประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญแนะแนว กิจกรรมไม่หลากหลาย 2) ด้านการส่งเสริมสนับสนุน กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ปัญหาที่พบได้แก่ ขาดบุคลากร ขาดงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ สถานที่ ไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ขาดแหล่งเรียนรู้ และครูได้รับการอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถน้อย และไม่ต่อเนื่อง 3) ด้านการประเมินผล และรายงาน กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ปัญหาที่พบได้แก่ ขาดเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ไม่นำผลการประเมินไปใช้พัฒนา ขาดบุคลากรด้านการประเมินผล การประเมินผลตามสภาพจริงไม่ต่อเนื่อง

จากงานวิจัยสรุปได้ว่า วิธีการศึกษามีทั้งแบบสอบถาม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และบางการวิจัยศึกษาเฉพาะด้าน เช่น การศึกษา

สภาพปัญหาที่บ่งชี้ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา คือ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ ผู้ปกครอง ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่มีความหลากหลาย ครูผู้สอนได้รับการอบรมน้อยและไม่มีความต่อเนื่อง

3.2. งานวิจัยต่างประเทศ

มอริซเซย์ (Morrissey.2005: Online) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่จัดภายนอกโรงเรียนและการพัฒนาที่ดีของเยาวชน จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างชุมชนและครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ ต้องการที่จะเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และคาดหวังว่ากิจกรรมจะป้องกันเยาวชนจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันได้เพราะมีงานวิจัย รายงานที่ศึกษาเกี่ยวกับยาเสพติด ความรุนแรงหรือปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดภายนอกโรงเรียนมีผลต่อการเสนอแนวทางแก้ปัญหา และใช้กิจกรรมมาเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน ซึ่งกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมอาสาสมัคร โดยมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ดีของเยาวชน ประกอบด้วยครูผู้สอน การจัดการของโรงเรียน ครอบครัวและผู้กำหนดนโยบาย โดยครอบครัวและชุมชนนั้นเป็นสถานที่แรกในการพัฒนาของเยาวชน

ฮอว์ลโลเวย์ (Holloway.2002:Online) ได้ศึกษากิจกรรมนอกหลักสูตรและการสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลที่ทำให้กิจกรรมนอกหลักสูตรดึงดูดความสนใจของนักเรียน มาจากการมีส่วนร่วมของนักเรียนประถมศึกษาหลังจากการเรียนการสอน พบว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรสามารถสร้างรายได้ให้แก่นักเรียนและพร้อมทั้งได้ประสบการณ์การเรียนรู้ การทำกิจกรรมนอกหลักสูตรทำให้นักเรียนเป็นบุคคลที่เป็นที่รู้จัก และจะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน กิจกรรมนอกหลักสูตรทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ เสริมสร้างทักษะการมีส่วนร่วมในสังคม ผลที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร พบว่า เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมชอบที่จะอยู่ที่โรงเรียนมากกว่าเด็กที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม และเด็กที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ จะทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ด้วย

จากงานวิจัยจะเห็นว่า กิจกรรมที่จัดภายนอกสถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองชุมชน กิจกรรมที่จัดภายนอกสถานศึกษา

สามารถดึงดูดความสนใจผู้เรียนให้มาเข้าเรียนมากกว่าหนีเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ สามารถสร้างรายได้แก่ผู้เรียน เกิดทักษะการมีส่วนร่วมในสังคม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้ จึงได้มีการทำการศึกษาสาเหตุ ปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พบคือ ความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 เนื้อหาสาระของหลักสูตร ในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขาดบุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้ปกครองชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และยังมีผู้ใดศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ผู้ทำการศึกษาก็ต้องการศึกษาปัญหาและความต้องการในเรื่องนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 49 คน ครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 183 คน รวมเป็น 232 คน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามใช้ประชากรทั้งหมด และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คนและครูผู้สอนจำนวน 5 คน รวม 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ที่	โรงเรียน	จำนวนประชากรที่เกี่ยวข้อง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
1	โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ)	11	60	71
2	โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดโน)	10	38	48
3	โรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด)	9	12	21
4	โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์)	10	45	55
5	โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร)	9	28	37
รวม		49	183	232
รวมทั้งสิ้น		232		

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) นำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อเกี่ยวกับ สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความตอบที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพในการทำงาน

- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าสายชั้นทุกระดับ)
- ( ) ครูผู้สอน (ครูที่ปฏิบัติงานด้านการสอนในสถานศึกษา)

2. วุฒิการศึกษา

- ( )ปริญญาตรี
- ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

- ผู้บริหารสถานศึกษา
- ( ) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 25 ปี
  - ( ) ประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป
- ครูผู้สอน
- ( ) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี
  - ( ) ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคาร

สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของข้อความเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของท่านในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้นำหน้ากระดาษแนวดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีปัญหา / มีความต้องการในเรื่องนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สภาพปัญหาและความต้องการ	ระดับปัญหา					ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 0 กำหนดโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชัดเจน										
ด้านบุคลากร 0 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ 0 บริเวณสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร 0 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยึดหลักผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการมีครูเป็นที่ปรึกษา										
ด้านงบประมาณ 0 งบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ										
ด้านผู้ปกครอง 0 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนในการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										
ด้านชุมชนหรือองค์กร 0 ชุมชน/องค์กรร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร

ตัวอย่าง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คำชี้แจง ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โปรดแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้โดยอิสระ

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

.....
 .....

2. ด้านบุคลากร

.....
 .....

3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้

.....
 .....

4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร

.....
 .....

5. ด้านงบประมาณ

.....
 .....

6. ด้านผู้ปกครอง

.....
 .....

7. ด้านชุมชนหรือองค์กร

.....
 .....

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 4 ข้อ โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 5 คน รวมเป็น 10 คน

ตัวอย่าง แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานภาพในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน
 ตำแหน่ง..... วุฒิทางการศึกษา.....
 สาขาวิชาที่ศึกษา..... ประสบการณ์ในการทำงาน .....ปี
 โรงเรียน .....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. .... สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตั้งแต่วันที่ .....น. ถึงเวลา .....น.

1. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา มีปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

3. ท่านมีความต้องการในการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา อย่างไร

.....

.....

4. ท่านมีข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้อย่างไร

4.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

4.2 ด้านบุคลากร

4.3 ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้

4.4 ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร

4.5 ด้านงบประมาณ

4.6 ด้านผู้ปกครอง

4.7 ด้านชุมชนหรือองค์กร

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. แบบสอบถาม การสร้างเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา วารสารทางวิชาการ บทความตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและสัมภาษณ์ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 4 คน เพื่อรวบรวมปัญหาและความต้องการที่ได้ประสบหรือกำลังประสบอยู่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหาของเรื่องที่ทำการศึกษาวิจัย

1.2 กำหนดนิยามศัพท์ ตัวแปร ตัวบ่งชี้ของตัวแปรที่ศึกษาเพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

1.3 สร้างแบบสอบถามโดยจำแนกรายละเอียดตามตัวแปรใน 7 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ รวมเป็นจำนวน 69 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความถูกต้อง และขอคำแนะนำเพิ่มเติม

1.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ชูชีพ อ่อนโคกสูง อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณและนายสนธิ แยมเกษร รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา รวมถึงเพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความเหมาะสมของแบบสอบถาม

1.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.7 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

1.8 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ - Coefficient) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .988

1.9 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายและสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้

กำหนดกรอบข้อคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ในส่วนที่เป็นปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 4 ข้อ เพื่อเป็นข้อมูลเสริมจากการตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ) โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน) โรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด) โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์) โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร) เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยแจกและนัดวันเพื่อรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตัวเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 224 ชุด มีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.55 จากแบบสอบถามทั้งหมด 232 ชุด

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ

4. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับการตอบแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยเริ่มการจัดกระทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ได้จำนวน 224 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อหาความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นคำตอบของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในแต่ละข้อดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ตามรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน เพื่อเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงในการแปลความหมาย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวคิดของเบสท์ (Best. 1981 : 179) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัญหาและความต้องการ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับปัญหาและความต้องการ อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปัญหาและความต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับปัญหาและความต้องการ อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มาวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. แบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างมาวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่และนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics)
  - 1.1. ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.2. ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$)
  - 1.3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = SD)
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ
  - 2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
  - 2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)
3. สถิติทดสอบสมมติฐานในการวิจัย
  - 3.1 ใช้สถิติ t-test (Independent)
  - 3.2 สถิติทดสอบเอฟ F-test (One - Way Analysis of Variance)
  - 3.3 ทดสอบรายคู่ ค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลบวกกำลังสอง (Sum of squares)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
MS	แทน	คะแนนความแปรปรวน (Mean squares)
N	แทน	จำนวนของกลุ่มประชากร
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F - distribution)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาความถี่และร้อยละ
2. ปัญหา ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบปัญหา ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ระหว่างสถานภาพในการทำงาน

และวุฒิการศึกษา ด้วยการทดสอบ t-test (Independent) ส่วนประสมการณ์ในการทำงาน ด้วยการทดสอบ

F-test (One - Way Analysis of Variance) กรณีพบความแตกต่างทางสถิติ ทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย Fisher's Least-Significant Difference (LSD)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ดังแสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพในการทำงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	46	20.54
ครูผู้สอน	178	79.46
รวม	224	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	171	76.34
สูงกว่าปริญญาตรี	53	23.66
รวม	224	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 25 ปี	23	10.27
ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 25 ปี	23	10.27
ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี	90	40.18
ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 10 ปี	88	39.28
รวม	224	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ครูผู้สอนมีจำนวนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และประสบการณ์ในการทำงานที่พบมากที่สุด คือ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน <10 ปี

ตอนที่ 2 ปัญหา ความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 3 - 5 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ปัญหาในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			ความต้องการในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	การแปล ผล
สถานภาพ							
ผู้บริหารสถานศึกษา	46	2.91	.690	ปานกลาง	3.81	.85	มาก
ครูผู้สอน	178	3.12	.70	ปานกลาง	3.95	.67	มาก
รวม	224	3.08	.70	ปานกลาง	3.92	.71	มาก
วุฒิการศึกษา							
ปริญญาตรี	171	3.12	.69	ปานกลาง	3.90	.68	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	53	2.93	.71	ปานกลาง	3.99	.79	มาก
รวม	224	3.08	.70	ปานกลาง	3.92	.71	มาก
ประสบการณ์ในการทำงาน							
ผู้บริหารสถานศึกษา							
ที่มีประสบการณ์ < 25 ปี	23	2.97	.69	ปานกลาง	3.83	.86	มาก
ที่มีประสบการณ์ $\geq$ 25 ปี	23	2.86	.70	ปานกลาง	3.79	.85	มาก
ครูผู้สอน							
ที่มีประสบการณ์ < 10 ปี	90	3.15	.73	ปานกลาง	3.92	.70	มาก
ที่มีประสบการณ์ $\geq$ 10 ปี	88	3.09	.67	ปานกลาง	3.97	.63	มาก
รวม	224	3.08	.70	ปานกลาง	3.92	.71	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลางเท่ากัน โดยครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษา โดยครูผู้สอนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 และผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 รองลงมาคือ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 10 ปี ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 25 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 25 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09, 2.97 และ 2.86 ตามลำดับ ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 10 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 รองลงมา คือ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 25 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 25 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.83 และ 3.79 ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
รายด้าน(N=224)

ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544	2.79	0.83	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	2.71	0.81	ปานกลาง
3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.06	0.69	ปานกลาง
4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	2.69	0.81	ปานกลาง
5. ด้านงบประมาณ	3.00	0.81	ปานกลาง
6. ด้านผู้ปกครอง	2.91	0.80	ปานกลาง
7. ด้านชุมชนหรือองค์กร	2.88	0.81	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.69 - 3.06 ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายด้าน (N=224)

ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน พ.ศ.2544	3.53	0.77	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.59	0.75	มาก
3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.70	0.72	มาก
4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	3.56	0.78	มาก
5. ด้านงบประมาณ	3.70	0.78	มาก
6. ด้านผู้ปกครอง	3.65	0.76	มาก
7. ด้านชุมชนหรือองค์กร	3.66	0.77	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.53 - 3.70 ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ และด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 เท่ากัน

3. การเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังแสดงในตาราง 6-12 ดังนี้

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน

ปัญหา	ผู้บริหารสถานศึกษา (n=46)		ครูผู้สอน (n=178)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	2.53	0.88	2.86	0.81	2.45*	0.02
ด้านบุคลากร	2.58	0.86	2.74	0.80	1.18	0.24
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.00	0.67	3.07	0.69	0.70	0.49
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	2.51	0.84	2.74	0.80	1.70	0.09
ด้านงบประมาณ	2.84	0.71	3.04	0.83	1.45	0.15
ด้านผู้ปกครอง	2.76	0.74	2.95	0.82	1.38	0.17
ด้านชุมชนหรือองค์กร	2.68	0.79	2.93	0.81	1.91	0.06
รวม	2.92	0.69	3.12	0.70	1.82	0.07

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา คือ มีค่าเฉลี่ย 2.86 และ 2.53 ตามลำดับ

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพในการทำงาน

ความต้องการ	ผู้บริหาร สถานศึกษา (n=46)		ครูผู้สอน (n=178)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	3.39	0.91	3.57	0.72	1.47	0.14
ด้านบุคลากร	3.51	0.82	3.61	0.73	0.84	0.41
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.65	0.87	3.72	0.68	0.60	0.55
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	3.44	0.92	3.59	0.73	1.14	0.26
ด้านงบประมาณ	3.59	0.83	3.73	0.76	1.07	0.29
ด้านผู้ปกครอง	3.59	0.85	3.67	0.73	0.59	0.56
ด้านชุมชนหรือองค์กร	3.52	0.89	3.70	0.73	1.26	0.21
รวม	3.81	0.85	3.95	0.67	0.93	0.33

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสถานภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม พบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ 3.95, $\bar{X}$ 3.81) และพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ด้านงบประมาณสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X}$ 3.73, $\bar{X}$ 3.59)

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหา	ปริญญาตรี (n=171)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=53)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	2.87	0.79	2.55	0.94	2.25*	0.03
ด้านบุคลากร	2.77	0.79	2.51	0.86	2.08*	0.04
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.07	0.68	3.03	0.72	0.37	0.71
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	2.77	0.76	2.44	0.94	2.29*	0.03
ด้านงบประมาณ	3.03	0.82	2.89	0.77	1.06	0.29
ด้านผู้ปกครอง	2.93	0.83	2.85	0.75	0.66	0.51
ด้านชุมชนหรือองค์กร	2.91	0.80	2.78	0.85	0.98	0.33
รวม	3.13	0.69	2.93	0.71	1.79	0.08

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากรและด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จบวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จบวุฒิ

การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คือ มีปัญหาด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรสูงที่สุด ($\bar{X}$ 2.77, $\bar{X}$ 2.44) รองลงมา ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ($\bar{X}$ 2.87, $\bar{X}$ 2.55) และด้านบุคลากร ($\bar{X}$ 2.77, $\bar{X}$ 2.51) ตามลำดับ

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความต้องการ	ปริญญาตรี (n=171)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=53)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	3.55	0.70	3.48	0.97	0.51	0.61
ด้านบุคลากร	3.56	0.71	3.67	0.85	0.88	0.38
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	3.68	0.71	3.79	0.77	0.97	0.34
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	3.53	0.73	3.64	0.92	0.90	0.37
ด้านงบประมาณ	3.70	0.79	3.73	0.74	0.25	0.80
ด้านผู้ปกครอง	3.62	0.76	3.75	0.74	1.11	0.27
ด้านชุมชนหรือองค์กร	3.64	0.74	3.74	0.85	0.86	0.39
รวม	3.90	0.68	3.99	0.79	0.83	0.41

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามวุฒิการศึกษามีความต้องการ

ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใกล้เคียงกัน ($\bar{X}$ 3.90, $\bar{X}$ 3.99) และพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการด้านงบประมาณสูงกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X}$ 3.70) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้สูงกว่าด้านอื่น ๆ ($\bar{X}$ 3.79)

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน				F	p
	ระหว่างกลุ่ม (df= 3)		ภายในกลุ่ม (df= 220)			
	SS	MS	SS	MS		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	6.81	2.27	148.06	0.67	3.37*	0.02
ด้านบุคลากร	1.74	0.58	145.88	0.66	0.46	0.46
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	0.56	0.19	104.28	0.47	0.40	0.76
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	2.59	0.86	145.29	0.66	1.31	0.27
ด้านงบประมาณ	1.36	0.45	143.26	0.65	0.70	0.56
ด้านผู้ปกครอง	1.59	0.53	142.87	0.65	0.82	0.49
ด้านชุมชนหรือองค์กร	2.45	0.82	143.74	0.65	1.25	0.29
รวม	1.82	0.61	107.10	0.49	1.25	0.29

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกันยกเว้นด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของประสบการณ์ในการทำงานเป็นรายคู่ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงได้ทำการทดสอบ โดยใช้วิธีการทางสถิติของ LSD ปรากฏผลดังตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 11 การหาค่าความแตกต่างรายคู่ของปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ ในการทำงาน	$\bar{X}$	ผู้บริหาร สถานศึกษา ประสบการณ์ < 25 ปี ($\bar{X} = 2.52$)	ผู้บริหาร สถานศึกษา ประสบการณ์ ≥ 25 ปี ($\bar{X} = 2.53$)	ครูผู้สอน ประสบการณ์ < 10 ปี ($\bar{X} = 2.98$)	ครูผู้สอน ประสบการณ์ ≥ 10 ปี ($\bar{X} = 2.73$)
ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ < 25 ปี	2.52	-	0.01	0.46*	0.21
ผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ ≥ 25 ปี	2.53		-	0.45*	0.20
ครูผู้สอน ประสบการณ์ < 10 ปี	2.98			-	0.25*
ครูผู้สอน ประสบการณ์ ≥ 10 ปี	2.73				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.

2544 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 25 ปี ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 25 ปี และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน < 10 ปี มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของมากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ≥ 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ความต้องการ	แหล่งความแปรปรวน				F	p
	ระหว่างกลุ่ม (df= 3)		ภายในกลุ่ม (df= 220)			
	SS	MS	SS	MS		
ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544	2.90	0.97	128.51	0.58	1.65	0.18
ด้านบุคลากร	0.45	0.15	123.33	0.56	0.27	0.85
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	0.19	0.06	116.31	0.539	0.12	0.95
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1.15	0.38	133.28	0.61	0.63	0.60
ด้านงบประมาณ	0.87	0.29	133.29	0.61	0.48	0.70
ด้านผู้ปกครอง	0.62	0.21	127.26	0.58	0.36	0.79
ด้านชุมชนหรือองค์กร	1.86	0.62	129.28	0.59	1.05	0.37
รวม	0.79	0.26	110.62	0.50	0.52	0.67

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยจำแนกตามสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน
2. ความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามตัวแปร สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจำนวน 49 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการจำนวน 183 คน รวมเป็น 232 คน ประกอบด้วยโรงเรียน
  - 1.1 โรงเรียนเทศบาล 1 (เยี่ยมเกษสุวรรณ)
  - 1.2 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน)

- 1.3 โรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด)
- 1.4 โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์)
- 1.5 โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 49 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 183 คน รวม 232 คน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีจำนวน 232 คน จึงศึกษาประชากรทั้งหมด

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 5 คน ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 5 คน รวมเป็น 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งได้เป็น

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยทำการเก็บข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) นำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งรายละเอียดของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์ (Interview) แบบมีโครงสร้าง

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

2. ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพระประแดง จำนวน 100 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .988

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจำนวนทั้งหมด 232 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 224 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.55 และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพื้นฐาน (Descriptive Statistics)

1.1. ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2. ค่าเฉลี่ย (Mean = $\bar{X}$)

1.3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation = SD)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

2.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

3.1 ใช้สถิติ t-test (Independent)

3.2 สถิติทดสอบเอฟ F-test (One - Way Analysis of Variance)

3.3 ทดสอบรายคู่ ค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิธีของ LSD (Fisher's

Least-Significant Difference)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่า

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชนหรือองค์กรอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชนหรือองค์กรอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ตามตัวแปรสถานภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 สถานภาพในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชนหรือองค์กรพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 วุฒิการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร และด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชนหรือองค์กรพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยปัญหาด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 มีความ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง และด้านชุมชน หรือองค์กรพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ตามตัวแปรสถานภาพในรทำงาน และวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

3.1 สถานภาพในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.2 วุฒิกการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิกการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

3.3 ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ในส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนให้ความเห็นตรงกันคือ ครูผู้สอนควรเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีไม่ตรงกับความต้องการกับความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นั่นคือ ไม่มีห้องสำหรับกิจกรรมที่ใช้สำหรับฝึกหัด เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนคาดหวังว่าหลังจากที่ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วสามารถนำความรู้พัฒนาตนเองและสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเองได้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่า

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีปัญหาทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า มีปัญหาด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ตามลำดับ จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีไม่ตรงกับความต้องการ

ต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่มีห้องสำหรับกิจกรรมที่จำเป็นต้องมีห้องสำหรับการฝึกหัด เช่น ห้องซ้อมกีฬา ห้องซ้อมดนตรี ห้องประกอบอาหาร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้ผู้เรียนใช้เป็นสื่อการเรียนรู้และฝึกทักษะ ซึ่งต้องจัดให้เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะและประเภทของแต่ละกิจกรรม ตามความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน บางครั้งอาจต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาร่วมด้วย โดยจะเห็นจากงานวิจัยของ มอริซเซย์ (Morrissey, 2005: Online) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่จัดภายนอกโรงเรียนและการพัฒนาที่ดีของเยาวชน ที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างชุมชนและครอบครัว พบว่า กิจกรรมที่จัดภายนอกโรงเรียนมีผลต่อการเสนอแนวทางแก้ปัญหา และใช้กิจกรรมมาเป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน เช่น กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนอกหลักสูตร กิจกรรมอาสาสมัคร สอดคล้องกับงานเขียนของ พัทธนี สิทธิพลากุล (2547: 26) กล่าวว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พบคือ โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจ ตามความต้องการของผู้เรียน ขาดแหล่งเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ ศุภสิริโรจน์ (2548: 116-127) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยของโรงเรียนดาราวิทยาลัย พบว่า ปัญหาด้านการเตรียมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาริน สุทธิสอาด (2547: 78-82) ได้ศึกษาปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่พบคือ วัสดุครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ สถานที่ ไม่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ขาดแหล่งเรียนรู้

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับมาก ความต้องการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งการเรียนรู้ และด้านงบประมาณมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านชุมชนหรือองค์กร ด้านผู้ปกครอง ด้านบุคลากร ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.2544 ตามลำดับ จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสัมภาษณ์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ควรมีการส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีห้องเฉพาะสำหรับการจัดกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หลังจากที่คุณครูผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้วสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่า หากมีอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอ จะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย เกิด

ความรู้ความชำนาญด้านวิชาการ วิชาชีพและเทคโนโลยี ค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง มองเห็นช่องทางในการสร้างงาน อาชีพในอนาคตได้เหมาะสมกับตนเอง จะเห็นได้จากงานวิจัยของ ฮอร์ลอเวย์ (2002: Online) ได้ศึกษากิจกรรมนอกหลักสูตรและการสร้างแรงจูงใจของนักเรียน พบว่า กิจกรรมนอกหลักสูตรสามารถสร้างรายได้ให้แก่นักเรียนและพร้อมทั้งได้ประสบการณ์การเรียนรู้ อีก ส่วนหนึ่งที่สำคัญขาดไม่ได้เลย คือ งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งงบประมาณ จะช่วยผลักดันให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จได้ จึงกำหนดให้เป็น หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 8) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในด้านการจัดสรร งบประมาณ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณี ครุไชยศรี (2550: 51--60) ศึกษาความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ของโรงเรียนมงฟอร์ต วิทยาลัย แผนกประถม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ควรมีการพัฒนาสถานที่ และจัดหาอุปกรณ์ให้มีความ เหมาะสมกับกิจกรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คติ ปรีชา (2550: 91-99) ได้ศึกษาสภาพการ บริหาร สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษา จังหวัดลำปาง พบว่า กิจกรรมซึ่งสมควรได้รับการพัฒนาคือ การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ ต่อการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. การเปรียบเทียบปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร สมุทรปราการ พบว่า

2.1 เมื่อพิจารณาสถานภาพในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมี ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ขาดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานอื่น ๆ มากมาย จึงทำให้การสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทำได้ไม่เต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย สดเอี่ยม (2547: 72-80) พบว่า ปัญหาคือบุคลากรไม่มี เวลาเพียงพอมีงานพิเศษอื่น ๆ มากจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามความสนใจและความถนัด ความสามารถของผู้เรียน ด้านแนวการจัดกิจกรรมผู้เรียน ปัญหาคือ ครูที่ปรึกษาต้องรับผิดชอบงาน พิเศษมากนอกจากนี้ยังสอนหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องใช้เวลาอื่น นอกตารางและการจัดกิจกรรมไม่เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ด้าน บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาคือ ครูที่ปรึกษากิจกรรมไม่ ดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ของตนที่จะประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมบรรลุตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยพร แก้วชิน (2549: 108-122) พบว่า ข้าราชการครู ที่

มีตำแหน่งและที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้เรียนรู้วิธีการเทคนิคต่าง ๆ อื่นๆ ได้ไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล พันธุ์บัว (2549: 78-87) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสารกับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันและอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมพัฒนา จึงทำให้มีปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คำตัน วิชัยคำจร(2548: 96-106) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 5-10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล พันธุ์บัว (2549: 78-87) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสารกับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันและอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่า

3.1 เมื่อพิจารณาสถานภาพในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องไว้ชัดเจน มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรม

พัฒนาผู้เรียน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 4) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแล้ว สถานศึกษาจะต้องมีการกำหนดครูผู้รับผิดชอบ มีการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้เลย ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่มีความรู้ ความชำนาญในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสามารถสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้โดยอาศัยแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้ ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 4) ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า ให้วางแผนและจัดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กระบวนการ วิธีดำเนินการ สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

3.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอนในกิจกรรมที่ต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์เฉพาะสาขา ดังที่สุซพัชรา ชีมเจริญ (2545: 7) กล่าวว่า การเป็นวิทยากรและแนะนำวิทยากร คณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่ประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนผู้ประกอบการ และศิษย์เก่า ซึ่งล้วนแต่มีศักยภาพในตนเอง ฉะนั้นจึงสามารถเป็นวิทยากรหรือจัดหาวิทยากรในกรณีที่ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่กำหนดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากร โดยจัดการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ

1.2 ควรมีการติดตามผลของพัฒนาการของผู้เรียนจากผู้ปกครองเพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่เป็นผู้เรียน ผู้ปกครอง

2.2 ควรทำการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เป็นกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ

2.3 ควรทำการศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ.(2545). **คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544)** .กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- .(2545).**หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** .พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- . กรมวิชาการ.(2546). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544)**. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ .
- กนกวรรณ ศุภสิริโรจน์. (2548). **การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนดาราศาสตร์วิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ (นิเทศการศึกษาศึกษาและพัฒนาหลักสูตร)**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขจิต ฝอยทอง,กาญจนา ทองอินทร์. (2546, สิงหาคม). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช**. วารสารวิชาการ. 6(8): 58-62.
- คตี ปรีชา.(2550) .**การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์.(การบริหารการศึกษา).ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- คำตัน วิชัยคำจจร(2548). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนานักเรียนในสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา กล่อมจิตและคณะ. (2549). **รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ**. วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 29(2): 77-88.
- เฉลิมพล พันธุ์บัว. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมด้านแรงจูงใจและการติดต่อสื่อสารกับบทบาทของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชัยพร แก้วชิน.(2549). การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเครือข่ายการใช้
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี.วิทยานิพนธ์ (การพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ดาวิน สุทธิสะอาด.(2547). ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- พัชนี สิทธิพลากุล. (2547, พฤศจิกายน). ปัญหาในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
กรุงเทพมหานคร. วารสารการศึกษา กทม. 28(2): 25-26.
- พิชัย สดเอี่ยม. (2547). กระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม
ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์.
(การบริหารการศึกษา). ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ถ่ายเอกสาร.
- มณี ครุไชยศรี. (2550). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐาน โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยา จังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์.
(การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สมทรง ลิมาดัย.(2549,ตุลาคม-ธันวาคม).รอบรู้สู่การวัดและประเมินผล แนวทางการจัดและ
ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.วารสารวิชาการ.9(4):86-90.
- .(2550,มกราคม-มีนาคม). แนวทางการจัดและประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.
วารสารวิชาการ.10(1):55-57.
- สุขพัชรา ชิมเจริญ.(2545). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ .โรงพิมพ์
ประสานมิตร จำกัด.
- อชิตา หาดอ้วน.(2545, พฤศจิกายน). บทบาทของครูกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.วารสารวิชาการ.
5(11) : 44-51.
- อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ.(2549,ตุลาคม-ธันวาคม).ความรู้เพื่อครูแนะแนว แนวทางการจัด
กิจกรรมแนะแนว.วารสารวิชาการ.9(4):86-90.
- Best, John W. (1981). *Research in Education*. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall.

Holloway, John H. (2002). Extracurricular activities and student motivation. Retrieved

May 21, 2005, from

http://www.file/result_single_maincontentframe_file/result_single.html.

Morrissey, Kathleen M.; & Ronald Jay Werner-Wilson. (2005). The Relationship

Between Out-of-School Activities and Positive Youth Development : an

Investigation of the Influences of Communities and Family. May 21, 2005, from

<http://nvweb.hwwilsonweb.com/hwv/result>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ
ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ
คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 7 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้
4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร
5. ด้านงบประมาณ
6. ด้านผู้ปกครอง
7. ด้านชุมชนหรือองค์กร

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร

สถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร ด้านงบประมาณ ด้านผู้ปกครอง ด้านชุมชนหรือองค์กร

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลครั้งนี้

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพในการทำงาน

- ( ) ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าสายชั้นทุกระดับ)
- ( ) ครูผู้สอน (ครูที่ปฏิบัติงานด้านการสอนในสถานศึกษา)

2. วุฒิการศึกษา

- ( )ปริญญาตรี
- ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษา

- ( ) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 25 ปี
- ( ) ประสบการณ์ในการทำงาน 25 ปีขึ้นไป

ครูผู้สอน

- ( ) ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี
- ( ) ประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป

3. ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ด้านชุมชนหรือองค์กร

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้อย่างยิ่ง

นางสาวนิตยา วงษ์กันยา

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว (ภาคพิเศษ)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและ
ครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

สถานภาพในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน
ตำแหน่ง..... วุฒิทางการศึกษา.....
สาขาวิชาที่ศึกษา..... ประสบการณ์ทำงาน .....ปี
โรงเรียน .....

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ ..... เดือน..... พ.ศ. .... สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตั้งแต่วันที่ ..... น. ถึงเวลา ..... น.

1. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับ
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา มีปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

**ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหา ความต้องการ ในการจัดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน
สังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ**

ตาราง 13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้าง
หลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	กำหนดโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชัดเจน	.692
2.	แต่งตั้งบุคลากร / มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	.573
3.	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.526
4.	นิเทศ ติดตามให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	.549
5.	เอกสาร / คู่มือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.585

ตาราง 14 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านบุคลากร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.558
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายแผนงาน การ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.568
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนในสถานศึกษา แสดงควา คิดเห็นและความต้องการต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.612
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้าร่วมการอบรมสัมมนา ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.509
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ ติดตามและประเมินการปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.441
6.	ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.612
7.	ครูผู้สอนมีความรู้ในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.568

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
8.	ครูผู้สอนทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	.628
9.	ครูผู้สอนทำหน้าที่ติดตามผู้เรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.592
10.	ผู้เรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.623
11.	ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.618
12.	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.585
13.	ผู้เรียนสามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้	.621
14.	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม	.587

ตาราง 15 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	บริเวณสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.590
2.	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.657
3.	อาคารเรียน อาคารประกอบเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.523
4.	สื่อการเรียนการสอนเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.653
5.	แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.653
6.	แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายสำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.625
7.	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกตามแหล่งเรียนรู้	.644
8.	มีสถานที่ฝึกงานอาชีพเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน	.601
9.	ชุมชน/องค์กรให้ความร่วมมือในการใช้สถานที่ประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้	.662

ตาราง 16 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านเนื้อหาสาระ
ของหลักสูตร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยึดหลักผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการมีครูเป็นที่ปรึกษา	.616
2.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด	.627
3.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำ	.561
4.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	.442
5.	จัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด	.489
6.	กำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างเหมาะสม	.726
7.	กำหนดเกณฑ์การผ่านกิจกรรม โดยผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือตามที่สถานศึกษากำหนด	.666
8.	เครื่องมือในการประเมินผลได้มาตรฐาน	.693
9.	ประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	.667
10.	รายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	.604

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณ

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	งบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ	.623
2.	จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ	.639
3.	งบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใช้ตรงตามวัตถุประสงค์	.661
4.	งบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใช้อย่างคุ้มค่า	.674
5.	ผู้ปกครองสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.519
6.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.516

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
7.	ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.600
8.	เทศบาลนครสมุทรปราการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.640
9.	คณะกรรมการสถานศึกษาจัดหางบประมาณ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.686
10.	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.674

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผู้ปกครอง

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.616
2.	ผู้ปกครองสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.678
3.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้ใช้สถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.697
4.	ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.681
5.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรที่จะให้ความรู้กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.666
6.	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.626
7.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.627
8.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.697
9.	ผู้ปกครองให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.640
10.	ผู้ปกครองร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน	.595

ตาราง 19 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านชุมชนหรือองค์กร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	ชุมชน/องค์กร ร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.716
2.	ชุมชน/องค์กร ร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.717
3.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.728
4.	ชุมชน/องค์กร ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.620
5.	ชุมชน/องค์กร ให้โอกาสผู้เรียนใช้สถานที่ประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้	.714
6.	ชุมชน/องค์กร เป็นวิทยากรที่จะให้ความรู้กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.735
7.	ชุมชน/องค์กร ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาผู้เรียน	.704
8.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.579
9.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนให้ใช้สถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.684
10.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนให้ใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.620

ตาราง 20 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	กำหนดโครงสร้างการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนชัดเจน	.655
2.	แต่งตั้งบุคลากร / มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.599
3.	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.578

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
4.	นิเทศ ติดตามให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.592
5.	เอกสาร / คู่มือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.552

ตาราง 21 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านบุคลากร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจ จำแนก
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.555
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายแผนงาน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.544
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนในสถานศึกษา แสดงความคิดเห็นและความต้องการต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.662
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้าร่วมการอบรมสัมมนาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.595
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ ติดตามและประเมินการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.517
6.	ครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.591
7.	ครูผู้สอนมีความรู้ในการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.547
8.	ครูผู้สอนทำหน้าที่ดูแลพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	.547
9.	ครูผู้สอนทำหน้าที่ติดตามผู้เรียนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.572
10.	ผู้เรียนให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.626
11.	ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.504
12.	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.573
13.	ผู้เรียนสามารถปรับตัวตามสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาได้	.589
14.	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์เพื่อสังคม	.625

ตาราง 22 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และแหล่งการเรียนรู้

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	บริเวณสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.596
2.	สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.664
3.	อาคารเรียน อาคารประกอบเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.598
4.	สื่อการเรียนการสอนเพียงพอต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.593
5.	แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.615
6.	แหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายสำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.592
7.	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกตามแหล่งเรียนรู้	.682
8.	มีสถานที่ฝึกงานอาชีพเพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน	.645
9.	ชุมชน/องค์กรให้ความร่วมมือในการใช้สถานที่ประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้	.629

ตาราง 23 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยึดหลักผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการมีครูเป็นที่ปรึกษา	.609
2.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด	.652
3.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำ	.663
4.	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา	.668
5.	จัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนได้ครอบคลุมตามที่หลักสูตรกำหนด	.726
6.	กำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างเหมาะสม	.546

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
7.	กำหนดเกณฑ์การผ่านกิจกรรม โดยผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 หรือตามที่สถานศึกษากำหนด	.600
8.	เครื่องมือในการประเมินผลได้มาตรฐาน	.547
9.	ประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	.593
10.	รายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	.658

ตาราง 24 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านงบประมาณ

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	งบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ	.579
2.	จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ	.575
3.	งบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใช้ตรงตามวัตถุประสงค์	.563
4.	งบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใช้อย่างคุ้มค่า	.544
5.	ผู้ปกครองสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.648
6.	ชุมชน/องค์กร สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.636
7.	ใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.470
8.	เทศบาลนครสมุทรปราการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.568
9.	คณะกรรมการสถานศึกษาจัดหางบประมาณ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.636
10.	มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.642

ตาราง 25 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านผู้ปกครอง

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.625
2.	ผู้ปกครองสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.684
3.	ผู้ปกครองสนับสนุนให้ใช้สถานที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.621
4.	ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.642
5.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรที่จะให้ความรู้กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.629
6.	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.588
7.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.574
8.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.636
9.	ผู้ปกครองให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.588
10.	ผู้ปกครองร่วมมือกับสถานศึกษา เพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน	.575

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ด้านชุมชนหรือองค์กร

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
1.	ชุมชน/องค์กรร่วมมือกับสถานศึกษาในการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.539
2.	ชุมชน/องค์กรร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.652
3.	ชุมชน/องค์กรสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.577
4.	ชุมชน/องค์กรให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.578

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	อำนาจจำแนก
5.	ชุมชน/องค์กรให้โอกาสผู้เรียนใช้สถานที่ประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้	.553
6.	ชุมชน/องค์กรเป็นวิทยากรที่จะให้ความรู้กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.558
7.	ชุมชน/องค์กร ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาผู้เรียน	.467
8.	ชุมชน/องค์กรสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.532
9.	ชุมชน/องค์กรสนับสนุนให้ใช้สถานที่ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.563
10.	ชุมชน/องค์กรสนับสนุนให้ใช้วัสดุอุปกรณ์เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	.521

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .988

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ 0519.12/๓ ๖๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๐ กันยายน 2551

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลป้อมแดงไฟฟ้า

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีจำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอลความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัทพ์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๑๖๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดุสิต 23 กรุงเทพฯ 10110

4 กันยายน 2551

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ นายสมนิต เข้มเกษร รองผู้อำนวยการฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติศาสตร์ โทรศัพท์ 089-1822-594

ภาคผนวก ง
หนังสือราชการ

ที่ ศธ 0519.12/๓ 355

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๐ กันยายน 2551

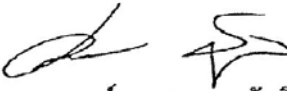
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลป้อมแดงไฟฟ้า

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๓ 3 5 6

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/๑ กันยายน 2551

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน จำนวน 3 คน คอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนกันยายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๗๖๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 1 (เข็ญเกษสุวรรณ)

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีจำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน คอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการ ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๓๖๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดใน)

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน คอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ตันจิตวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ สร 0519.12/๑๖๐๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 3 (คลองตาเค็ด)

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันศิริวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๑6๐๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์)

เนื่องด้วย นางสาวนิศชา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีจำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิศชา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ที่ ศธ 0519.12/๑๖10

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ตุลาคม 2551

เรื่อง ขอลงความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 (วัดกลางวรวิหาร)

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา วงษ์กันยา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศพร มณีศรีขำ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ตอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2551

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา วงษ์กันยา ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

ณบคบัณฑิตวิทยาลัย

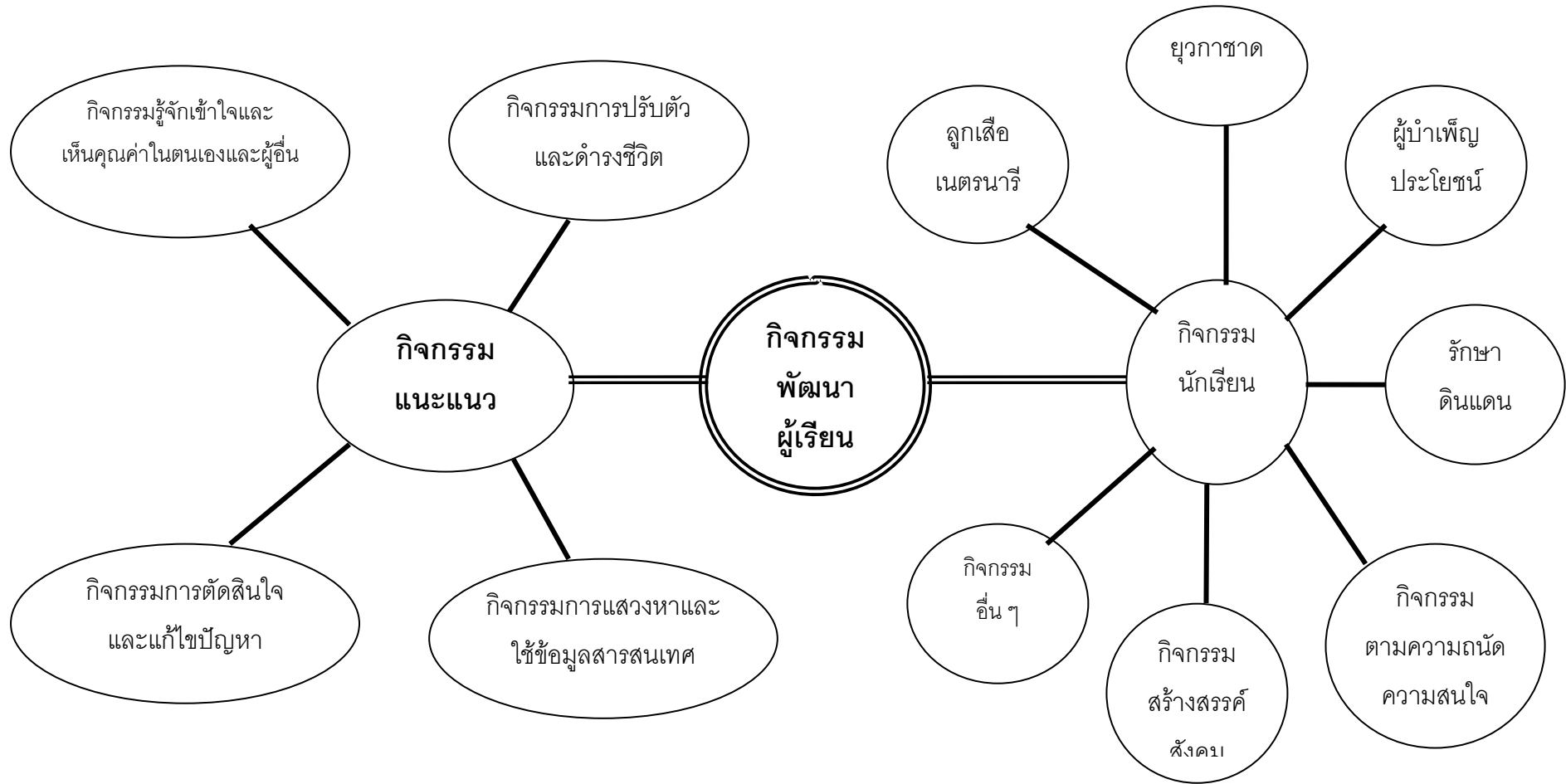
สำนักงานณบคบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2664-1000 ต่อ 5730

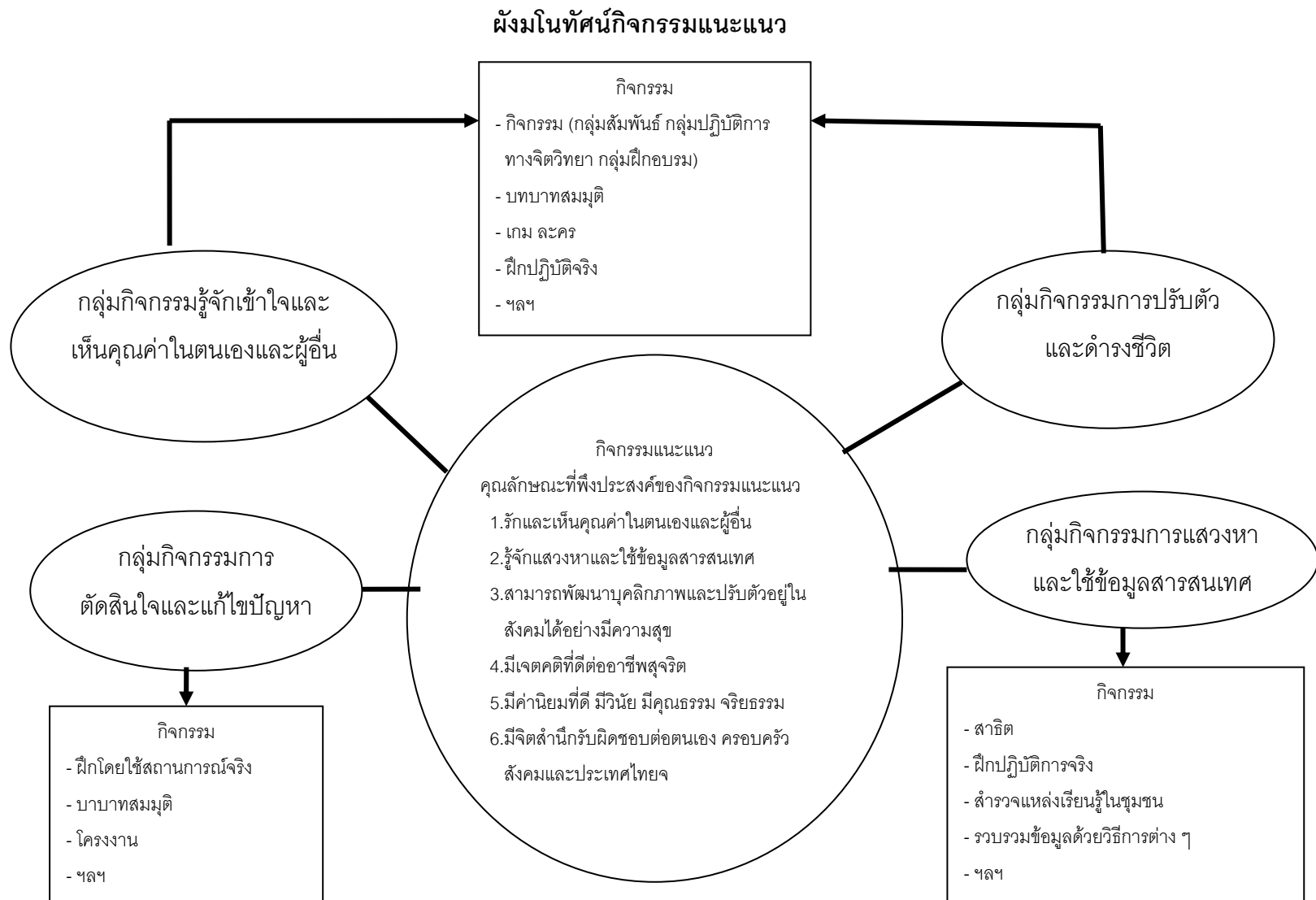
หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 089-1822-594

ภาคผนวก จ
ผังมโนทัศน์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ผังมโนทัศน์กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

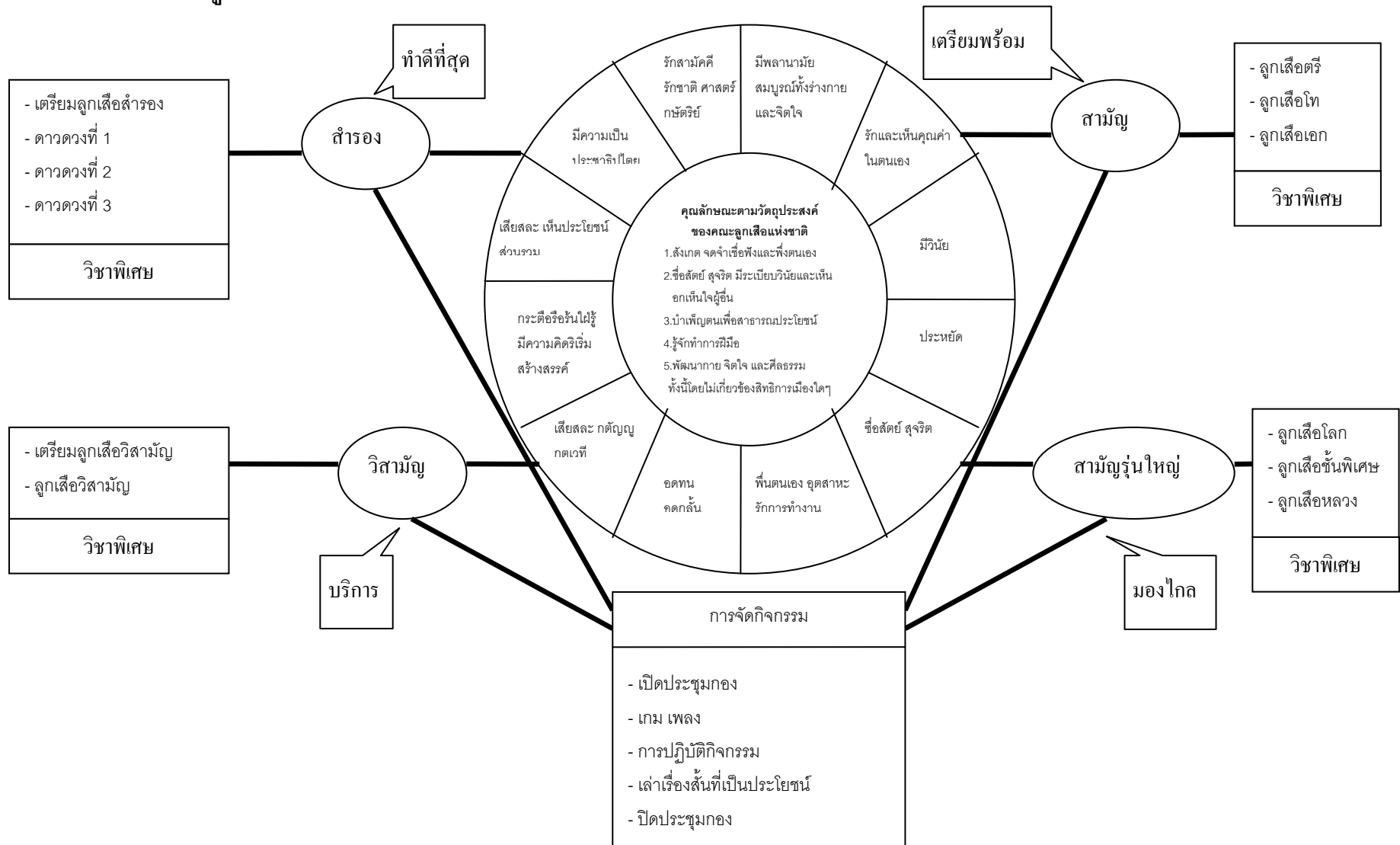

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

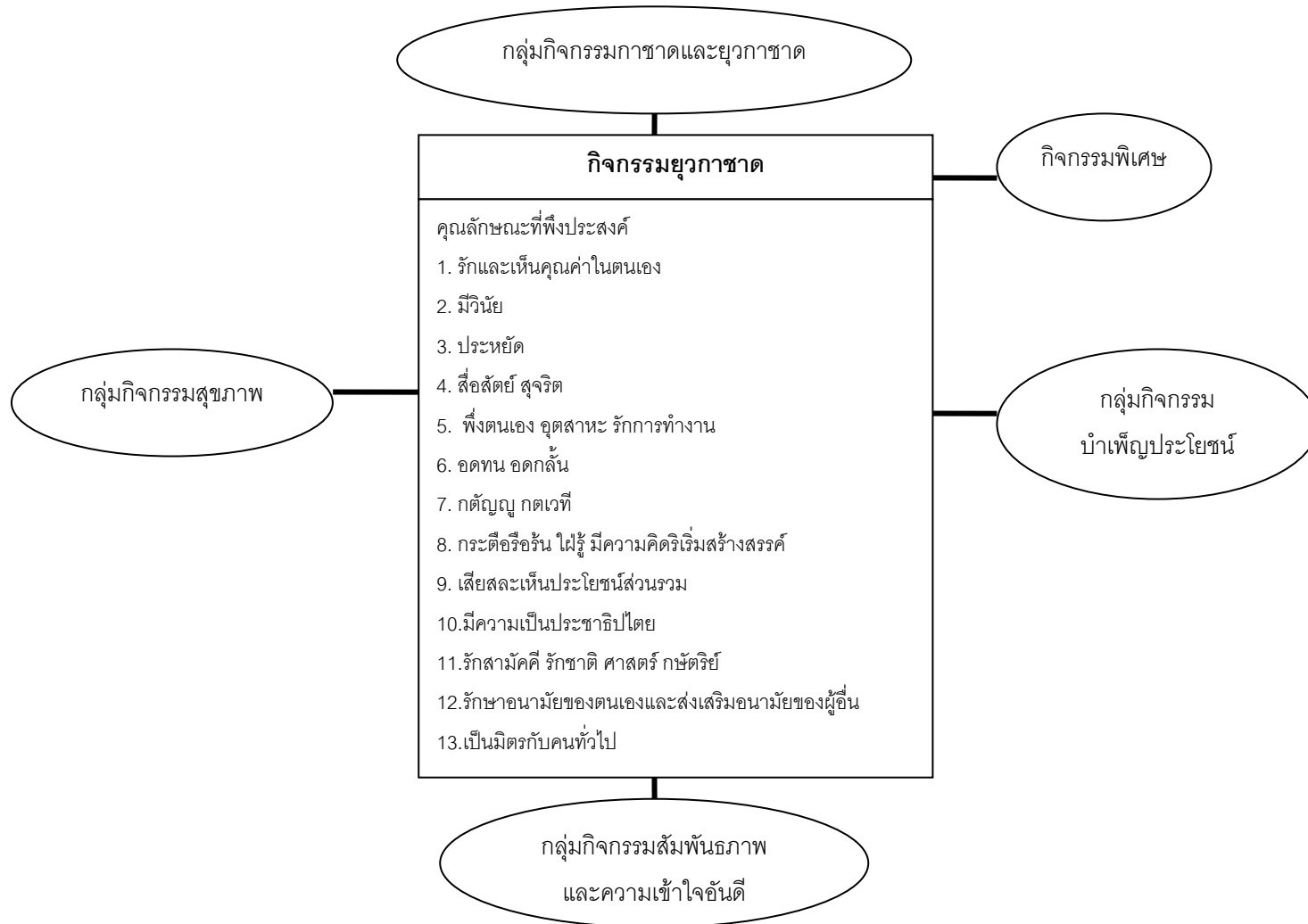
ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ผังโมเดลต้นกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

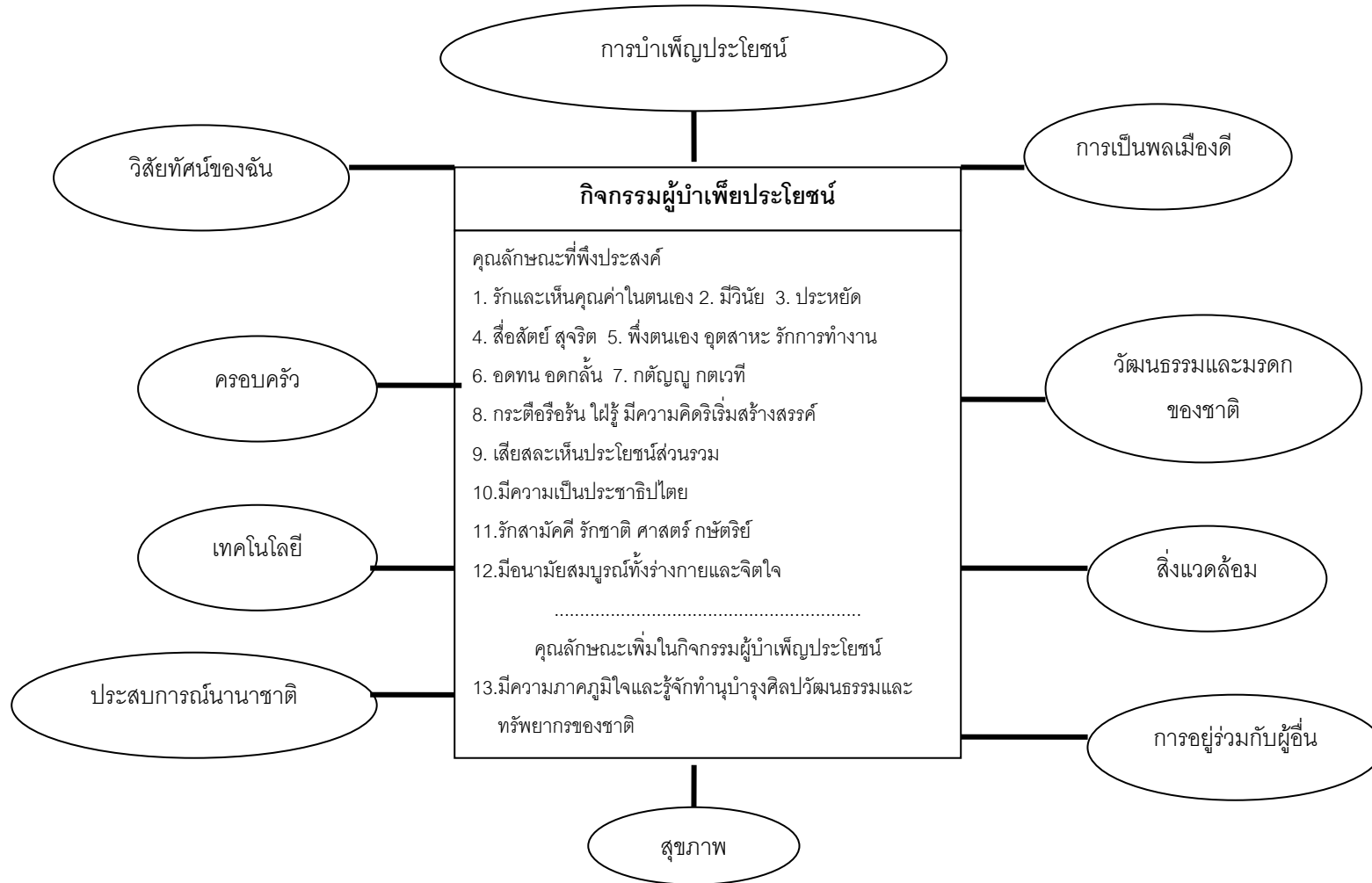
ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ผังมโนทัศน์กิจกรรมยุวกาชาด

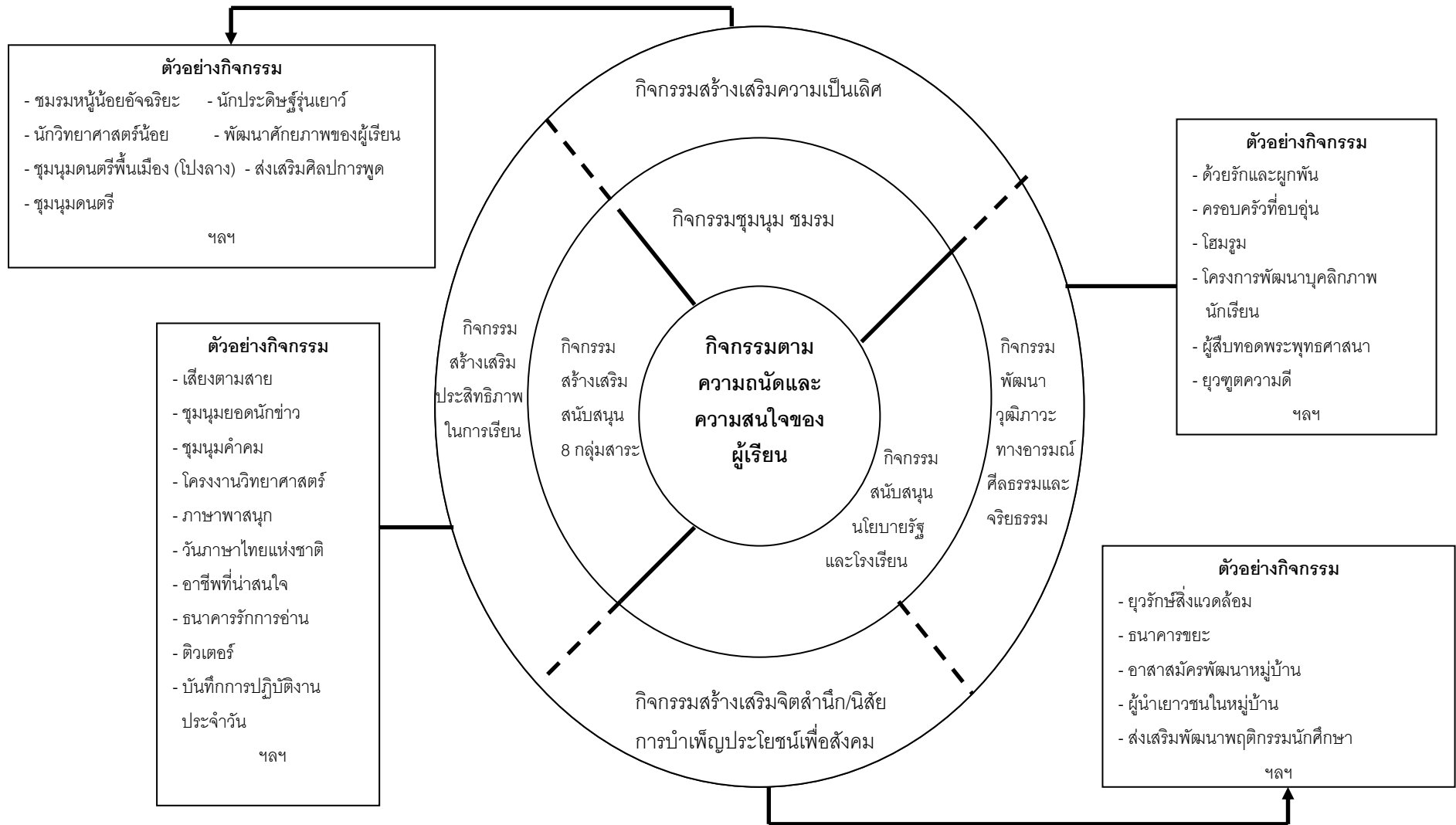
ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ผังมโนทัศน์กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ผังโมเดลกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พุทธศักราช 2544). พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนิตยา วงษ์กันยา
วันเดือนปีเกิด	วันศุกร์ที่ 19 สิงหาคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 9/530 หมู่ 5 ตำบลแพรภษาใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเทศบาลนครสมุทรปราการ ถนนสุทธิภิรมย์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ 10270
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2542	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2551	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ